

Heç zaman unutmayaçağıq!

Şanlı qələbəmizi əbədiləşdirən möhtəşəm abidə

44 günlük Vətən müharibəsində qazılan möhtəşəm qələbədən döndürülür.

Düz dörd ildir ki, qalib xalq, qalib dövlət kimi yaşayırıq!

Dörd il bundan qabaq 44 gün ərzində otuz il erməni işğalında olan torpaqlarımızı azad etdik!

Murdar ləpirliləri müqəddəs torpaqlarımızdan iti qovan kimi qovduq!

Şəhidlərimizin, itkinlərimizin qisasını döyüş meydanında aldıq!

Düşməni zəlif günə qoyduq, qarşımızda diz çökdürdük, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin bütün şərtlərini özündə əks etdirən kapitulyasiya aktını imzaladırdıq!

İndi isə müharibədən sonrakı zəruri işlərlə məşğuluz:

- Ərazi bütövlüyümüzü, dövlət suverenliyimizi tam bərpa etmişik!

- Separatçıların, terrorçuların rəhbərlərini, terroru maliyyələşdirənləri Bakıya gətirərək onlara həbsxanada "cay qonaqlığı" veririk.

- Vيران qoyulmuş əraziləri bərpa edərək, müasir tipli yaşayış məntəqələri yaradırdıq.

- Otuz il Vətən həsrəti çəkən keçmiş məcburi köçkünləri doğma yurd-yuvalarına qaytararaq işlə, normal yaşayışla təmin edirik.

- Yeni su ambarları yaradır, sıxıran torpaqların ərazisini genişləndirir, elektrik stansiyaları tikərək "yaşıl enerji" istehsalını artırırıq.

- Dünyada mövqeyimizi daha da möhkəmləndirərək siyasi nüfuzumuzu, iqtisadi imkanlarımızı yüksəldirik.

- COP29 kimi nəhəng tədbirlə uğurla evsahibliyi etdik.

Zəfərin dördüncü ildönümü günü Prezident İlham Əliyevin 3 dekabr 2020-ci ildə imzaladığı Sərəncam əsasında inşası başa çatan Zəfər parkının açılışı oldu.

On hektar ərazini əhatə edən bu parkda Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksi və Zəfər muzeyi də fəaliyyət göstərir.

Hündürlüyü 44 metr, eni 22 metr, sütunlarının sayı 44 olan Zəfər tağı möhtəşəmliyi və qeyri-adiyi ilə insanı heyran qoyur.

Müzəffər Ali Baş Komandanın açılışını etdiyi Zəfər tağını və Zəfər muzeyini muzeylərə qoyduq.

Otuz il ərzində yağı düşmənlər barba sarmasını bütün çirkinliyi ilə göstərdi, Qarabağ, Şərqi Zəngəzuru xarabalıqlara çevirdi, daş üstə daş qoymadı.

Bu vəhşilikləri dünyaya, gələcək nəsillərə və sonrakı illərdə ölkəmizə gələnlərə göstərmək vacib məsələlərdən biridir.

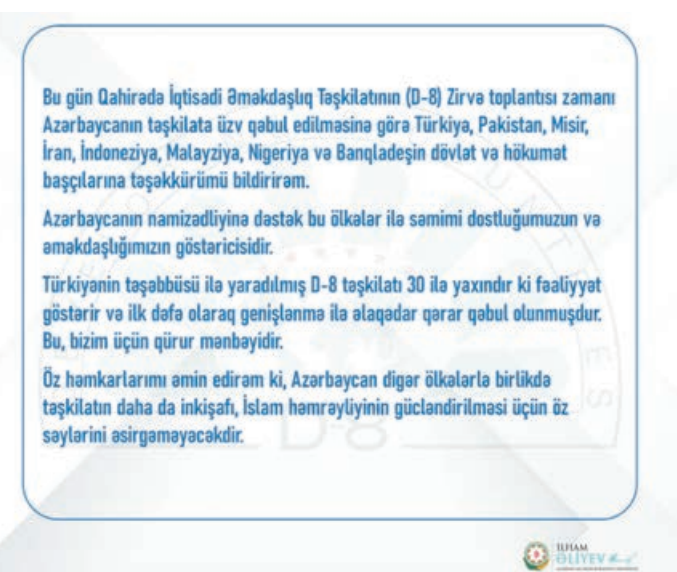
Odur ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən bütün işğaldan azad edilmiş rayonlarda Zəfər və İşğal muzeyləri yaradılır.

Azərbaycanın qətiyyətli iradəsi

Azərbaycanın namizədiyinə dəstək bu ölkələr ilə səmimi dostluğumuzun və əməkdaşlığımızın göstəricisidir

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın D-8 təşkilatına üzv qəbul edilməsi ilə bağlı paylaşımlar edib

Prezident İlham Əliyev "Rossiya Seqodnya" İnformasiya Agentliyinə verdiyi müsahibəsində global əhəmiyyətli problemlərə toxundu

Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə artan nüfuzu dünya birliyinin ölkəmizə marağını şüurləndirən başlıca amildir. Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə siyasi və iqtisadi sferalarda əldə edilən nailiyyətlər, ikitərəfli və dövlətlərarası platformalarla yanaşı, nüfuzlu xarici media orqanlarının da Azərbaycanın uğurlarını təqdir etməsinin əsas səbəbi rolunda çıxış edir.

Bu gün rəsmi Bakı təkcə tarazlaşdırılmış uğurlu xarici siyasət, dünyada çoxlarını təəcübləndirən iqtisadi yüksəliş, 2020-ci ilin Vətən müharibəsindən sonra isə hərbi qüdrət ünvanı deyil, həm də global geosiyasi proseslərin fəal iştirakçısı və həmin proseslərə təsir etmək iqtidarında olan tərəfdaş qismində qəbul edilir.

Azərbaycan global dünyamızın reallıqlarına ən adekvat şəkildə davranda dövlətlərdəndir. Eyni zamanda respublikamızın uzun illər ərzində beynəlxalq aləmdə qazandıqı etibarlı tərəfdaş imici, başqa dövlətlərin Azərbaycana və şəxssən ölkəmizin rəhbərinə yüksək inamı xarici əlaqələrdə mövqelərimizi gücləndirir, yeni-yeni nailiyyətlərə yol açır. Rusiyanın nüfuzlu "Rossiya Seqodnya" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin Azərbaycan Prezidenti ilə müsahibəsi də məhz bu marağın növbəti təzahürüdür.

Prezident İlham Əliyevin "Rossiya Seqodnya" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin baş direktoru Dmitri Kiselyova verdiyi müsahibədə beynəlxalq siyasət və global əhəmiyyətli problemlər, onların həlli yolları, dövlətlərarası münasibətlər öz əksini tapmışdır. Suallara ətraflı cavablar Rusiyada Azərbaycan liderinin bu kimi mövzulara dair görüşlərinə verilən önəmli göstəricisidir. Son bir neçə ildə ölkəmizin "orta güc" kimi klassifikasiya edilən təsir imkanlarına malik dövlətlərin sırasına qoşulması, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə beynəlxalq aktora çevrilməsini şüurləndirən danılmaz faktıdır. Dövlətimizin başçısının Rusiya ilə Ukrayna arasında davam edən gərginlik, qonşu ölkələrdə baş verən siyasi proseslər, neokolonializm təzahürləri və global iqlim problemləri kimi mövzulara münasibət bildirməsi Azərbaycanın beynəlxalq əhəmiyyətinin yerləşdiyimiz region və bir qədər geniş coğrafiya - postsovet məkanının çərçivələrini aşdıqı nümayiş etdirir.

Azərbaycan D-8 təşkilatının üzvü seçilib

Dekabrın 19-da Misirin paytaxtı Qahirədə İnkışaf etməkdə olan səkkiz ölkənin İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (D-8) 11-ci Sammiti zamanı Azərbaycan Respublikası yekdilliklə D-8 təşkilatının üzvü seçilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli və uğurlu xarici siyasətinin məntiqi nəticəsi olan D-8-ə üzvlüyümüzü təşkilat yarandıqı gündən ilk genişlənmə kimi əlamətdədir.

Ölkəmiz ilk dəfə Prezident İlham Əliyevin xüsusi qonaq qismində iştirak etdiyi 2017-ci ildə İstanbulda keçirilmiş 9-cu Zirvə görüşündə təmsil olunub.

Qahirə şəhərində keçirilən 11-ci Sammitdə ölkəmizi Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib.

Üzvlərinin əhəmiyyətini sayının ümumilikdə dünya məsələlərinin 60 faizini təşkil edən və böyük iqtisadi potensiala malik "İslam Səkkizliyi" adlanan D-8-ə ölkəmizin üzvlüyü Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunun və ölkəmizə olan etimadın bariz nümunəsidir.

2025-ci ilin dövlət büdcəsi dayanıqlı maliyyə təminatı yaradacaq

İlkin variantla müqayisədə dövlət büdcəsinin gəlir və xərcləri büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxil olmaları və ona müvafiq olaraq büdcə-dönkənar xərclərin artırılması hesabına 40 milyon manat çoxalıb. Nəticədə 2025-ci ildə büdcə gəlirlərinin 38 milyard 356 milyon manat, xərclərinin 41 milyard 407,6 milyon manat, büdcə kəsirinin isə 3 milyard 51,6 milyon manat olacağı gözlənilir. 2025-ci ildə büdcə xərclərinin təxminən 41 faizinin sosial yönümlü sahələrə yönəldilməsi nəzərdə tutulur ki, bu da hökumətin növbəti ildə əhəlinin sosial rifahını diqqətdə saxladığını deməyə əsas verir.

Növbəti il və ortamüddətli dövr üçün büdcə siyasətində Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpası, yenidənqurulması, ölkə iqtisadiyyatına reintegrasiyası və Böyük qayıdışın təmin edilməsi əsas məqsədlərdən biri olaraq müəyyən edilmişdir.

Hazırda işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin bərpası Azərbaycan dövlətinin vəsaiti hesabına həyata keçirilməkdədir. Bu ərazilərə Böyük qayıdışın təmin edilməsi, şəhər və kəndlərin yenidən qurulması və bərpası, həmin ərazilərdə müasir infrastrukturun yaradılması məqsədilə növbəti ilin dövlət büdcəsindən 4 milyard manat vəsait ayrılması planlaşdırılır.

Mən yəhudiyəm, mən qarabağlıyam, mən azərbaycanlıyam

Milix YEVDAYEV: "Bizi Azərbaycandan ayırmaq mümkün deyil, biz nəinki dostuq, qardaş, biz Azərbaycanın ayrılmaz hissəsiyik"

Sınaqqa gəlmisiniz və gördünüz ki, qapılarımız taybatay açıqdır, amma Avropada, Fransada gedib bir sınaqqa sərbəst şəkildə girə bilməzsən. Hər 10 addımdan bir bu məkanları avtomatlı, silahlı əsgərlər qoruyur. Biz isə bütün dini ayinlərimizi sərbəst yerinə yetiririk. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər bir vətəndaşın prezidenti olduğunu təsdiqləyir. Biz bunun əməldə icrasının tam mənası ilə şahidi oluruq. Yəhudisə illər vətəndaşlar Azərbaycan xalqının istifadə etdiyi bütün imtiyazlardan sərbəst yararlanırlar.

Bu sınaqqa dövlət tikib bizə hədiyyə verib. Möhtərəm Prezident İlham Əliyev hər il icmamıza maliyyə yardımını ayırır, bayramlarımızda bizə təbrik edir. Dövlət tərəfindən Bakıda sınaqonun yanında bizə torpaq sahəsi ayrılıb və hazırda orada 4 mərtəbəli dini-mədəni mərkəz tikilir.

Paytaxtımızda mühüm küçələrdən biri Milli Qəhrəman Albert Aqarunovun adını daşıyır. Həmin küçədə Albertin şərafinə möhtəşəm heykəl ucaldılıb. Belə bir nümunə heç bir ölkədə yoxdur.

Günəş indi həm də təmiz enerji mənbəyidir

Azərbaycanın təbii iqlim şəraiti Günəş enerjisindən istifadə etməklə elektrik və istilik enerjisinin istehsalını artırmağa geniş imkanlar açır. Belə ki, Azərbaycanda günəş şüalanmasının davamlılığı 2400-3200 saata qədər müşahidə olunur. Alternativ və bərpaolunan enerji mənbələri hesabına quraşdırılacaq yeni generasiya güclərində günəş enerjisinin xüsusi çəkisi 73 faiz (günəş-istilik 58, günəş-elektrik 15 faiz) təşkil edir. Bir sözlə, ölkəmizdə Günəş enerjisinin iqtisadi potensialı yüksək qiymətləndirilir.

2022-ci il martın 15-də təməli qoyulan "Qaradağ" Günəş-Elektrik Stansiyası MDB məkanında ən böyük analoji qurğudur. Bu böyüklüyündə stansiyanın inşası dövlət siyasətinin artıq bərpaolunan enerjiyə istiqamət götürməsinin təsdiqidir. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkətinin inşası etdiyi stansiya 230 MVt gücündədir. Ölkəmizdə xarici investisiya cəlb edilməklə tikilən sənaye miqyaslı bu GES 550 hektar ərazini əhatə edir. Stansiyada 570 min Günəş paneli quraşdırılıb. GES-in şəbəkəyə qoşulması üçün 330 kilovoltluq yarımstansiya tikilib.

"Gömrük orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Prokurorluq orqanlarında qulluqkeçmə haqqında", "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmətkeçmə haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurası haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Ədliyyə orqanlarında qulluqkeçmə haqqında", "Miqrasiya orqanlarında qulluqkeçmə haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 1999-cü il 7 dekabr tarixli 768-IQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 12 (Cild I); 2024, № 6 (I kitab), maddə 636, № 8, maddə 934) ilə təsdiq edilmiş "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 17-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Sınaq müddəti müəyyən edilmiş şəxslər müvafiq vəzifəyə xüsusi rütbə verilmədən təyin olunur və onlar həmin müddət ərzində yalnız vəzifə maaşlı alırlar.";

1.2. 20-ci maddənin birinci hissəsinə "müəyyən edilmir" sözlərindən sonra "və həmin şəxslər müvafiq vəzifəyə təyin olunmaqda, gömrük orqanlarında daimi qulluğa qəbul edilirlər" sözləri əlavə edilsin;

1.3. 32-ci maddənin ikinci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Gömrük orqanlarının sərəncamında olan, yaxud intizam tənbehi verilməmiş, həmçinin bəzələndirilməmiş cinayət işi başlanmış və ya xidməti intizamın pozulması ilə əlaqədar xidməti araşdırma aparılan işçilər vəzifəyə təyin olunana, intizam tənbehi götürülməmiş, ibtidai istintaqda cinayət işinin icraatına bəraətverici əsaslarla xitam verilənə və ya məhkəmənin hökmü ilə bəraət alanaqədər, yaxud xidməti araşdırma qurtarılanadək növbəti xüsusi rütbələrə təqdim edilmirlər.";

1.4. aşağıdakı məzmununda 33-1-ci maddə əlavə edilsin:

"33-1. Gömrük orqanlarının sərəncamında olan (intizam tənbehi qaydasında vəzifədən azad edilərək sərəncamda olan işçilər istisna olmaqla), həmçinin bəzələndirilməmiş cinayət işi və xidməti intizamın pozulması ilə əlaqədar xidməti araşdırma aparılan işçi vəzifəyə təyin olunmuşda, ibtidai istintaqda cinayət işinin icraatına bəraətverici əsaslarla xitam verildikdə və ya məhkəmənin hökmü ilə bəraət alındıqda, yaxud xidməti araşdırma nəticəsində müsbət rəy alındıqda onun növbəti xüsusi rütbə alması üçün xidmət müddəti əvvəlki xüsusi rütbədə xidmət müddətindən bitdiyi vaxtdan başlanaraq hesablanır.";

1.5. 58-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"58. Gömrük orqanlarında xidmət keçən və ya əvvəlki xidmət keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növünə işə qəbul edilərək, onların gömrük orqanlarındakı xidmət illəri həmin orqanlarda qulluq (xidmət) illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Əsasnaməyə əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir."

1.6. 58-ci maddəyə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"58. Gömrük orqanlarında xidmət keçən və ya əvvəlki xidmət keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növünə işə qəbul edilərək, onların gömrük orqanlarındakı xidmət illəri həmin orqanlarda qulluq (xidmət) illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Əsasnaməyə əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir."

1.7. 59-1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"59-1. Daxili işlər orqanlarında xidmət keçən və ya əvvəlki xidmət keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növünə işə qəbul edilərək, onların gömrük orqanlarındakı xidmət illəri həmin orqanlarda qulluq (xidmət) illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Əsasnaməyə əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir."

"Azərbaycan Respublikasının

Dövlət Gömrük Komitəsi ilə

Ümumdünya Gömrük

Təşkilatı arasında Gömrük

Əməkdaşlıq Fonduna dair

Qrant Müqaviləsi"nin

təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası

Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının

109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq

qərara alıram:

1. 2024-cü il iyunun 29-da Brüssel şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi ilə Ümumdünya Gömrük Təşkilatı arasında Gömrük Əməkdaşlıq Fonduna dair Qrant Müqaviləsi" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Qrant Müqaviləsi qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Qrant Müqaviləsinin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Ümumdünya Gömrük Təşkilatına bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 dekabr 2024-cü il

Maddə 2. "Prokurorluq orqanlarında qulluqkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 452 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. aşağıdakı məzmununda 5.4-2-ci maddə əlavə edilsin:

"5.4-2. Prokurorluğa qulluğa qəbul zamanı elmlər doktoru elmi dərəcəsi olan şəxslər üçün stajorluq və sınaq müddəti müəyyən edilmir və həmin şəxslər müvafiq vəzifəyə təyin olunmaqda, prokurorluq orqanlarında daimi qulluğa qəbul edilirlər.";

2.2. 18.9-cu maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"18.9. Prokurorluq orqanlarında qulluq keçən və ya əvvəllər qulluq keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növünə qulluğa (xidmətə) qəbul edilərkən, onların prokurorluq orqanlarındakı qulluq illəri həmin orqanlarda qulluq (xidmət) illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanının (qurumunun) müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Qanuna əsasən müvafiq rütbə verilir.";

2.3. 32.5-ci maddə ləğv edilsin.

Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 29 iyun tarixli 168-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 453 (Cild I); 2024, № 8, maddə 934) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmətkeçmə haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 26-ci maddəyə "müəyyən edilmir" sözlərindən sonra "və həmin şəxslər daxili işlər orqanlarında daimi xidmətə qəbul edilirlər" sözləri əlavə edilsin;

3.2. 40-cı maddənin birinci cümləsinə "əlaqədar" sözlərindən sonra "və ya attestasiyanın nəticələrinə görə" sözləri əlavə edilsin;

3.3. 59-1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"59-1. Daxili işlər orqanlarında xidmət keçən və ya əvvəlki xidmət keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növünə qulluğa (xidmətə) qəbul edilərkən, onların daxili işlər orqanlarındakı xidmət illəri həmin orqanlarda qulluq (xidmət) illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına əsasən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Əsasnaməyə əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir."

"Gömrük orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurası haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Ədliyyə orqanlarında qulluqkeçmə haqqında", "Miqrasiya orqanlarında qulluqkeçmə haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 noyabr tarixli 80-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Prokurorluq orqanlarında qulluqkeçmə haqqında", "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmətkeçmə haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurası haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə", "Ədliyyə orqanlarında qulluqkeçmə haqqında", "Miqrasiya orqanlarında qulluqkeçmə haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" **Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 noyabr tarixli 80-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanununun tətbiqini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:**

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. Azərbaycan Respublikasının 1999-cü il 7 dekabr tarixli 768-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında Əsasnamə"nin 58-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Əsasnamənin 58-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti nəzərdə tutulur;

1.3. "Prokurorluq orqanlarında qulluqkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 18.9-cu maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.4. həmin Qanunun 18.9-cu maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti nəzərdə tutulur;

mət) illəri daxili işlər orqanlarında xidmət illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Əsasnaməyə əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir.";

3.4. aşağıdakı məzmununda 71-1-ci maddə əlavə edilsin:

"71-1. Daxili işlər orqanlarının sərəncamında olan, həmçinin bəzələndirilməmiş cinayət işi başlanmış və ya xidməti yoxlama keçirilən əməkdaş vəzifəyə təyin olunduqda, ibtidai istintaqda cinayət işinin icraatına bəraətverici əsaslarla xitam verildikdə və ya məhkəmənin hökmü ilə bəraət alındıqda, yaxud xidməti yoxlama nəticəsində müsbət rəy alındıqda onun növbəti xüsusi rütbə alması üçün xidmət müddəti əvvəlki xüsusi rütbədə xidmət müddətindən bitdiyi vaxtdan başlanaraq hesablanır.";

3.5. 135-ci maddənin birinci hissəsinin 6-cı bəndində "4" rəqəmi "6" rəqəmi ilə əvəz edilsin.

Maddə 4. Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 29 mart tarixli 283-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 5, maddə 217 (Cild I); 2024, № 7 maddə 749) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurası haqqında Əsasnamə"nin 3.1.7-ci maddəsində "və diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələri ilə" sözləri ", diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 5. "Ədliyyə orqanlarında qulluqkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 7, maddə 586 (Cild I); 2024, № 5 (I kitab) maddə 502) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. 4.1-ci maddədə "milliyyətindən" sözü "etnik mənsubiyyətindən" sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2. 6.5-ci maddədə "üçün habelə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər hallarda" sözləri ", dövlət notariusu vəzifəsinə təyin olunan, habelə dövlət qulluğunun xüsusi növünə aid dövlət orqanlarında xüsusi, hərbi və diplomatik rütbə nəzərdə tutulan vəzifələrdə daimi qulluğa (xidmətə) qəbul edilərkən, onların ədliyyə orqanlarında qulluq (xidmət) keçən və ya əvvəllər xidmət (qulluq) keçmiş şəxslər üçün" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddəyə "müəyyən edilmir" sözlərindən sonra "və həmin şəxslər müvafiq vəzifəyə təyin olunmaqda, ədliyyə orqanlarında daimi qulluğa qəbul edilirlər" sözləri əlavə edilsin;

5.3. 12.2-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilsin:

"Növbəli işdə - gündüz, axşam və gecə növbələri üçün eyni müddətli iş vaxtı müəyyən edilir.";

5.4. 18.5-ci və 20.3-cü maddələr ləğv edilsin;

5.5. 12.13-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"21.13. Ədliyyə orqanlarında qulluq keçən və ya əvvəllər qulluq keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növünə qulluğa (xidmətə) qəbul edilərkən, onların ədliyyə orqanlarındakı qulluq illəri həmin orqanlarda qulluq (xidmət) illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanının (qurumunun) müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir.";

5.6. 18.9-cu maddəyə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"18.9. Bu Qanunun 23.5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, bu Qanunun 40.1.4-cü, 40.1.5-ci, 40.1.7-ci və ya 40.1.10-cu maddələrinə əsasən, yaxud pensiyaya çıxması ilə bağlı öz arzusu ilə işdən çıxma barədə yazılı orxızo veridiyinə görə ədliyyə orqanlarında qulluq keçməsinə xitam verilmiş ədliyyə orqanı işçisi-nə vəzifə məaşının 6 misli məbləğində bərdəlik müavinət verilir.";

5.7. 23.9-cu maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"23.9. Bu Qanunun 23.5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, bu Qanunun 40.1.4-cü, 40.1.5-ci, 40.1.7-ci və ya 40.1.10-cu maddələrinə əsasən, yaxud pensiyaya çıxması ilə bağlı öz arzusu ilə işdən çıxma barədə yazılı orxızo veridiyinə görə ədliyyə orqanlarında qulluq keçməsinə xitam verilmiş ədliyyə orqanı işçisi-nə vəzifə məaşının 6 misli məbləğində bərdəlik müavinət verilir.";

5.8. 36.8-ci maddənin üçüncü cümləsində və 40.1.5-ci maddədə "dörd" sözü "altı" sözü ilə əvəz edilsin;

5.9. aşağıdakı məzmununda 40.1.2-1-ci maddə əlavə edilsin:

"40.1.2-1. stajorluq və ya sınaq müddətini müvəffəqiyyətlə keçə bilmədikdə";

Maddə 6. Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 4 dekabr tarixli 930-IIIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 12, maddə 972 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Miqrasiya orqanlarında qulluq keçmə haqqında Əsasnamə"nin 21-ci maddəsində "üçün, habelə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər hallarda" sözləri ", dövlət qulluğunun xüsusi növünə aid dövlət orqanlarında xüsusi, hərbi və diplomatik rütbə nəzərdə tutulan vəzifələrdə daimi qulluğa (xidmətə) qəbul edilərkən, onların ədliyyə orqanlarında qulluq (xidmət) keçən və ya əvvəllər xidmət (qulluq) keçmiş şəxslər üçün" sözləri ilə əvəz edilsin.

6.1. 4.1-ci maddədə "milliyyətindən" sözü "etnik mənsubiyyətindən" sözləri ilə əvəz edilsin;

6.2. 6.3-cü maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Sınaq müddətini müvəffəqiyyətlə keçməmiş işçinin qulluq keçməsinə bu Qanuna uyğun olaraq xitam verilir.";

6.3. 6.5-ci maddədə "üçün, habelə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər hallarda" sözləri ", dövlət qullu-

matik rütbə verilir. Dövlət qulluğunda və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növündə qulluq (xidmət) keçən və ya əvvəllər qulluq (xidmət) keçmiş şəxslər ədliyyə orqanlarına qulluğa qəbul edildikdə onların qulluq (xidmət) illəri ədliyyə orqanlarında qulluq illərinə daxil edilir və həmin şəxslərə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanının (qurumunun) müəyyən etdiyi xüsusi, hərbi, diplomatik rütbələri və ixtisas dərəcələrinin qarşılıqlı olaraq uyğunlaşdırılması qaydasına və bu Qanuna əsasən müvafiq xüsusi rütbə verilir.";

6.4. aşağıdakı məzmununda 21.23-1-ci maddə əlavə edilsin:

"21.23-1. Ədliyyə orqanlarının sərəncamında olan (intizam tənbehi qaydasında vəzifədən azad edilərək sərəncamda olan işçilər istisna olmaqla), həmçinin bəzələndirilməmiş cinayət işi başlanmış və ya xidməti yoxlama keçirilən işçi vəzifəyə təyin olunmuşda, ibtidai istintaqda cinayət işinin icraatına bəraətverici əsaslarla xitam verildikdə və ya məhkəmənin hökmü ilə bəraət alındıqda, yaxud xidməti yoxlama nəticəsində müsbət rəy alındıqda onun növbəti xüsusi rütbə alması üçün qulluq müddəti əvvəlki xüsusi rütbədə qulluq müddətindən bitdiyi vaxtdan başlanaraq hesablanır.";

6.5. 23.9-cu maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"23.9. Bu Qanunun 23.5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, bu Qanunun 40.1.4-cü, 40.1.5-ci, 40.1.7-ci və ya 40.1.10-cu maddələrinə əsasən, yaxud pensiyaya çıxması ilə bağlı öz arzusu ilə işdən çıxma barədə yazılı orxızo veridiyinə görə ədliyyə orqanlarında qulluq keçməsinə xitam verilmiş ədliyyə orqanı işçisi-nə vəzifə məaşının 6 misli məbləğində bərdəlik müavinət verilir.";

6.6. 36.8-ci maddənin üçüncü cümləsində və 40.1.5-ci maddədə "dörd" sözü "altı" sözü ilə əvəz edilsin;

6.7. aşağıdakı məzmununda 40.1.2-1-ci maddə əlavə edilsin:

"40.1.2-1. stajorluq və ya sınaq müddətini müvəffəqiyyətlə keçə bilmədikdə";

Maddə 7. Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 4 dekabr tarixli 930-IIIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 12, maddə 972 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Miqrasiya orqanlarında qulluq keçmə haqqında Əsasnamə"nin 21-ci maddəsində "üçün, habelə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər hallarda" sözləri ", dövlət qulluğunun xüsusi növünə aid dövlət orqanlarında xüsusi, hərbi və diplomatik rütbə nəzərdə tutulan vəzifələrdə daimi qulluğa (xidmətə) qəbul edilərkən, onların ədliyyə orqanlarında qulluq (xidmət) keçən və ya əvvəllər xidmət (qulluq) keçmiş şəxslər üçün" sözləri ilə əvəz edilsin.

7.1. 4.1-ci maddədə "milliyyətindən" sözü "etnik mənsubiyyətindən" sözləri ilə əvəz edilsin;

7.2. 6.3-cü maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Sınaq müddətini müvəffəqiyyətlə keçməmiş işçinin qulluq keçməsinə bu Qanuna uyğun olaraq xitam verilir.";

7.3. 6.5-ci maddədə "üçün, habelə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər hallarda" sözləri ", dövlət qullu-

ğunun xüsusi növünə aid dövlət orqanlarında xüsusi, hərbi və diplomatik rütbə nəzərdə tutulan vəzifələrdə daimi qulluğa (xidmətə) qəbul edilməklə xidmət (qulluq) keçən və ya əvvəllər xidmət (qulluq) keçmiş şəxslər üçün" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddəyə "müəyyən edilmir" sözlərindən sonra "və həmin şəxslər müvafiq vəzifəyə təyin olunmaqda, fəvqəladə hallar orqanlarında daimi qulluğa qəbul edilirlər" sözləri əlavə edilsin;

7.4. 12.2-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilsin:

"Növbəli işdə - gündüz, axşam və gecə növbələri üçün eyni müddətli iş vaxtı müəyyən edilir.";

7.5. 13.9-cu maddənin ikinci hissəsinin ikinci cümləsində və 33.1.5-ci maddədə "dörd" sözü "altı" sözü ilə əvəz edilsin;

7.6. 19.1-ci maddə üzrə:

7.6.1. birinci cümlə çıxarılsın;

7.6.2. ikinci cümlədən "Həmin orqanlardan və" sözləri çıxarılsın və həmin cümlədə "xüsusi (hərbi)" sözləri "hərbi" sözü ilə əvəz edilsin;

7.7. 20.2-ci maddə ləğv edilsin;

7.8. 21.15-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"21.15. Fövqəladə hallar orqanlarında xidmət keçən və ya əvvəllər xidmət keçmiş şəxslər dövlət qulluğuna və ya digər dövlət orqanlarında dövlət qulluğunun xüsusi növün

Baş nazir Əli Əsədov Qahirədə D-8 təşkilatının 11-ci Zirvə görüşündə iştirak edib

Dekabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov Misir Ərəb Respublikasının paytaxtı Qahirə şəhərində D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 11-ci Zirvə görüşündə iştirak edib.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Misir Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisi Baş nazir Əli Əsədovu və Zirvə görüşündə iştirak edən D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçıları qarşılıqdan sonra birgə foto çəkdirilib.

Zirvə görüşündə D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin yekdillə qərar ilə Azərbaycan Respublikasının təşkilat üzv seçildiyi elan edilib.

Zirvə görüşündə çıxış edən Ə.Əsədov diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilk dəfə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə D-8-in 2017-ci ildə İstanbulda keçirilmiş 9-cu Zirvə görüşündə iştirak edib.

Bugünkü Zirvə toplantısında Azərbaycan nümayəndə heyətinin iştirakının xüsusi tarixi əhəmiyyət daşıdığı bildirilərək, ölkəmizin D-8-ə üzvlüyü ilə bağlı qəbul edilən qərarə görə təşkilatın üzv dövlətlərinə minnətdarlıq ifadə edilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan təşkilatın təməl prinsiplərinin qorunmasına, D-8 çərçivəsində əməkdaşlığın daha da dərinləşməsinə yaxından töhfə verəcək.

Müasir təqəssümlər və siyasi gərginlik fonunda geniş regionumuzda təhlükəsizliyin və sabitliyin təmin edilməsinin, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi qeyd edilib.

Bu xüsusda geosiyasi mövqeyi, geniş iqtisadi potensialı və müasir nəqliyyat infrastrukturunu ilə Azərbaycanın özünü etibarlı regional mərkəzlərdən biri kimi təsdiq etdiyi vurğulanıb.

"Avropa ilə Asiyanın kəsişməsində yerləşən Azərbaycan mühüm enerji layihələrinin həyata keçirilməsində və beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişaf etdirilməsində əhəmiyyətli rol malikdir", - deyərək Baş nazir bildirib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan bir sıra beynəlxalq təşkilatlara uğurlu sədrliklə yanaşı, qlobal problemlərin həllinə öz töhfəsini verir.

"Ölkəmizin BMT-dən sonra dünyanın ən böyük təsisatı olan Qoşulmama Hərəkatına 4 illik sədrliyi, eləcə də dünyada ən mötəbər tədbirlərdən biri hesab edilən COP29 üzrə sədrliyi Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunun bariz göstəricisidir", - deyərək Ə.Əsədov əlavə edib.

Dövlət və hökumət başçıları arasında diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan 30 ilə yaxın davam edən erməni işğalına son qoyaraq, öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edib. İşğal zamanı azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən etnik təmizləmə, bir milyondan artıq azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsi, ərazilərimizdə urbisid, kultursid və ekosidin törədilməsi, Azərbaycan xalqının mədəni və dini irsinin məhv edilməsi barədə sammit iştirakçılarına məlumat verilib. Eyni zamanda, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə hazırda genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işlərinin aparıldığı, kənd və şəhərlərin tamamilə yenidən qurulduğu bildirilib.

Qeyd edilib ki, yeni reallıqlar regionda davamlı sülh və sabitlik, həmçinin qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün unikal imkanlar açır. Azərbaycan regional sülh gündəliyinə sadiqdir və bu istiqamətdə qəti addımları davam etdirilməkdədir.

Dünyada islamofobiya, ekstremizm və radikalizmin artdığı dövrdə, üzv dövlətlərin əhalisinin ümumilikdə dünya müsəlmanlarının 60 faizini təşkil edən D-8 çərçivəsində islam həmrəyliyinə möhkəmləndirilməsi istiqamətində səylərin birləşdirilməsinin vacibliyi vurğulanıb. Tarixən Şərqi Qərbi arasında körpü rolunu oynayan və islam dünyasının mədəni, dini və sivilizasiya mərkəzlərindən biri olmuş Azərbaycanın multikulturalizm, tolerantlıq mühtitinin formalaşmasına, mədəniyyətlərə rəsi diaqnoz qurulmasına, islam dəyərlərinin dünyada təbliğinə böyük töhfələr verdiyi diqqətə çatdırılıb.

Suriyada baş verən son hadisələrə toxunan baş nazir Əsəd rejiminin sükutundan sonra ölkədə sülhün və sabitliyin bərpa olunmasının və vətəndaş qarşılıqlı əməkdaşlığının mütləq dərəcədə vacib olduğunu qeyd edib. Azərbaycanın Suriyanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəklədiyi bildirilərək bütün məsələlərin Suriya xalqının iradəsinə uyğun şəkildə və ölkədaxili siyasi diaqnoz vasitəsilə həll olunacağına ümidvarlıq ifadə edilib. Vurğulanıb ki, Azərbaycan Suriya xalqının həmrəyliyinə humanitar problemlərin aradan qaldırılmasında öz dəstəyini əsirgəməyəcək, bu məsələdə praktiki addımların atılması istiqamətində qarşılıqlı əməkdaşlıq təklifləri qəti şəkildə dəstəklənəcəkdir.

Bildirilib ki, müsəlman ölkələri ilə dostluq və qarşılıqlı əlaqələrinə malik Azərbaycan bundan sonra da islam həmrəyliyinə möhkəmlənərsə, tolerantlıq mühtitinin formalaşmasına, mədəniyyətlərə rəsi diaqnoz qurulmasına, islam dəyərlərinin dünyada təbliğinə böyük töhfələr verdiyi diqqətə çatdırılıb.

Zirvə görüşündə Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhan Bayramov və Misirdəki səfirimiz Elxan Poluxov iştirak ediblər.

Bu xüsusda geosiyasi mövqeyi, geniş iqtisadi potensialı və müasir nəqliyyat infrastrukturunu ilə Azərbaycanın özünü etibarlı regional mərkəzlərdən biri kimi təsdiq etdiyi vurğulanıb.

"Avropa ilə Asiyanın kəsişməsində yerləşən Azərbaycan mühüm enerji layihələrinin həyata keçirilməsində və beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişaf etdirilməsində əhəmiyyətli rol malikdir", - deyərək Baş nazir bildirib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan bir sıra beynəlxalq təşkilatlara uğurlu sədrliklə yanaşı, qlobal problemlərin həllinə öz töhfəsini verir.

Baş nazir Əli Əsədov Misirdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsini yad edib

Misir Ərəb Respublikasında işgüzar səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti dekabrın 19-da Qalyubiyə vilayətinin əl-Qanatr əl-Xeyriyyə şəhərində yerləşən Misir-Azərbaycan Dostluq Parkında olub.

Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ə.Əsədov Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin parkdakı abidəsi önünə əkilmişdir.

Baş nazir Əli Əsədov, Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhan Bayramov və Azərbaycan Respublikasının Misir Ərəb Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Elxan Poluxov Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Baş nazir Əli Əsədov Qahirədə Yaxın Şərqdəki böhrana həsr olunmuş xüsusi sessiyada iştirak edib

Dekabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov Misir Ərəb Respublikasının paytaxtı Qahirə şəhərində D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 11-ci Zirvə görüşü çərçivəsində Yaxın Şərqdəki böhrana həsr olunmuş xüsusi sessiyada iştirak edib.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, sessiyada çıxış edən Ə.Əsədov Yaxın Şərqdə davam edən böhranın dərin narahatlıq doğurduğunu bildirib.

Qeyd edilib ki, Qəzza və digər Fələstin ərazilərində on minlərlə günahsız insanın həyatını itirməsi, mülki infrastrukturun dağıdılması ilə müşayiət olunan böhranın humanitar nəticələri kritik səviyyəyə çatıb. Bu baxımdan daha çox qan tökülməsinin qarşısının alınması üçün təcili tədbirlərin görülməsinin zəruriliyi diqqətə çatdırılıb.

Bildirilib ki, islam dünyasının ayrılmaz parçası olan Azərbaycan bu ağır dövrdə Qəzzanın sakinləri ilə həmrəyliyi ifadə edir, zorakılığın artmasını, qeyri-bərabər gücdən istifadəni və mülki şəxslərin həyatlarını itirmələrini qətiyyətlə pisləyir.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan Fələstinə maddi yardım etmək üçün hər zaman soy göstərib. Ölkəmiz bu böhrandan

təsirlənən Fələstin xalqına humanitar yardım göstərmək məqsədilə 2 milyon ABŞ dolları ayırıb. Bundan əlavə, Azərbaycan Fələstində 600 şagird yerlik məktəbin inşasına da vəsait ayırıb.

Qeyd edilib ki, humanitar yardımdan əlavə, Azərbaycan Fələstinə beynəlxalq dəstək əldə etmək üçün də öcül rol oynamaqdadır.

"Bu xüsusda, biz bir neçə yüksək səviyyəli tədbirə evsahibliyi etmişik. Bunların arasında İslam Maliyyə Təhlükəsizlik Şöbəsinin yaradılması və Qüdsün inkişafını dəstəkləmək məqsədilə Donor Konfransını xüsusi qeyd etmək istərdim", - deyərək Ə.Əsədov bildirib.

Gərginliyin bölgəyə yayılma risklərinin böyük narahatlıq doğurduğunu deyərək Baş nazir Azərbaycanın bütün tərəfləri təmkinli davranmağa və vəziyyətin daha da gərginləşməsinə səbəb ola biləcək hər

hansı bir hərəkətdən çəkinməyə çağırıldığını qeyd edib.

O vurğulanıb: "Biz atəşkəsin əldə olunması və münasibətin səbəblərini aradan qaldırılması üçün beynəlxalq ictimaiyyəti birgə çalışmağa çağırırıq. Böhrandan diplomatik çıxış yollarının tapılması üçün dinc siyasi proses təşviq edilməlidir".

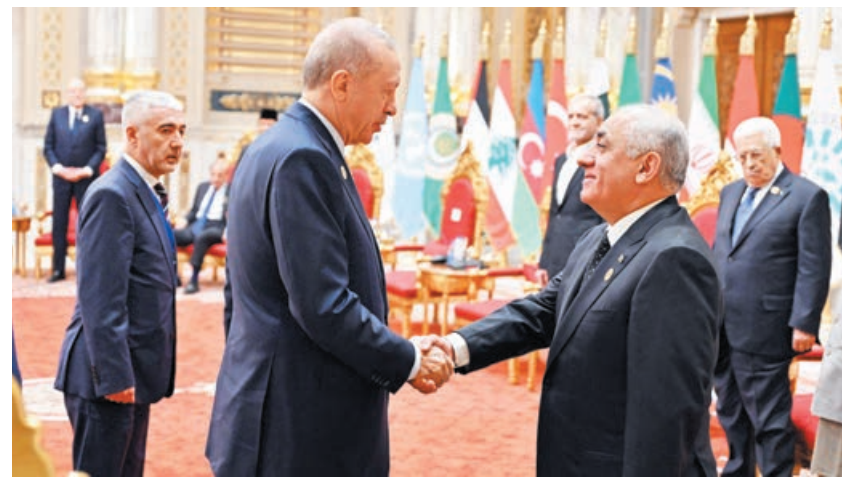
Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan münasibətinin Şərqi Qüdsün Fələstinin paytaxtı olmaqla, iki dövlət prinsipi əsasında həllini birmənalı şəkildə və qətiyyətlə dəstəkləyir.

Azərbaycanın bundan sonra da diaqnoz və barışıq təşviq edən, İsrail-Fələstin münasibətinin ədalətli, davamlı həllinə dəstək verən səylərə sadiq qalacağı bildirilib. Sessiyada Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhan Bayramov və ölkəmizin Misirdəki səfiri Elxan Poluxov da iştirak ediblər

Baş nazir Əli Əsədov Qahirədə D-8-in 11-ci Zirvə görüşü çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib

Dekabrın 19-da Misir Ərəb Respublikasının paytaxtı Qahirə şəhərində D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 11-ci Zirvə görüşündə iştirak edən Azərbaycanın Baş naziri Əli Əsədov tədbir çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazir Əli Əsədov Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, İran İslam Respublikasının Prezidenti Məsud Pezeşkian, Misir Ərəb Respublikasının Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisi, Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Şahbaz Şərif və Nigeriya Federativ Respublikasının xarici işlər naziri Yusuf Tuqqar ilə görüşüb.

Azərbaycan D-8 təşkilatının üzvü seçilib

Əvvəli 1-ci səh.

Ədalətli və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini özünün prioritet məqsədi kimi qarşıya qoyan ölkəmiz D-8-in təməl prinsiplərinin qorunmasında, təşkilat çərçivəsində əməkdaşlığın daha da dərinləşməsində mühüm rol oynayacaq.

Bu çərçivədə, həmçinin geniş regionumuzda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşması, eləcə də iqtisadi və ticari, nəqliyyat, kommunikasiya və bir sıra digər vacib istiqamətlərdə əlaqələrin inkişafı mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Tarix boyu Şərqi Qərbi arasında körpü rolunu oynayan və islam dünyasının mədəni, dini və sivilizasiya mərkəzlərindən biri olan Azərbaycanın D-8 üzvlüyü, eyni zamanda islam həmrəyliyinə möhkəmlənərsə, islam dəyərlərinin dünyada təbliğinə və islamofobiya ilə mübarizə sahəsində böyük töhfə olacaqdır.

D-8 İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı səkkiz müsəlman ölkəni birləşdirir. Təşkilatın təməli Türkiyənin təşəbbüsü ilə 1996-cı il oktyabrın 22-də İstanbulda Banqladeş, İndoneziya, İran, Malayziya, Misir, Nigeriya və Pakistanın əməkdaşlığı ilə təşkil edilən İnkişaf Əməkdaşlıq Konfransında atılıb. 1997-ci il iyunun 15-də İstanbulda 8 ölkənin dövlət və hökumət başçıları arasında təşkilatın rəsmən elan olunub. Təşkilatın katibliyi İstanbul şəhərində yerləşir.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Ankarada Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılıq etdiyi parlament nümayəndə heyəti Türkiyə Respublikasına rəsmi səfəri çərçivəsində Ankara şəhərindəki Heydər Əliyev Parkında Ulu Öndərin abidəsini ziyarət edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinə bildirilib ki, spiker Sahibə Qafarova Ümummilli Lider Heydər Əliyevin parkda ucaldılan abidəsi önünə güllər düzərək xatirəsini ehtiramla yad edib.

Qeyd edək ki, Ankaradakı Heydər Əliyev Parkı 2004-cü ildə salınıb. 2012-ci ildə parkda əsaslı yenidənqurma işləri aparılıb və bu park Türkiyə paytaxtının ən gözəl istirahət məkanlarından birinə çevrilib.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Anıqəbirdə Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün məzarını ziyarət edib

Türkiyə Respublikasında rəsmi səfərdə olan Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılıq etdiyi parlament nümayəndə heyəti Ankarada Anıqəbirdə gəlib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinə bildirilib ki, spiker Sahibə Qafarova və nümayəndə heyətinin üzvləri burada Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün məzarını ziyarət edərək, xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Sahibə Qafarova məzarın önünə əkilmiş qoyun.

Sonra Milli Məclisin Sədri Xatirə kitabına ürək sözlərini yazıb.

"Azərbaycan"

Münasibətlərin bütün sahələrdə inkişafı məmnunluq doğurur

Xəbər verdikimiz kimi, spiker Sahibə Qafarovanın başçılıq etdiyi Milli Məclisin nümayəndə heyəti Türkiyəyə rəsmi səfər edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinə bildirilib ki, səfər çərçivəsində Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Azərbaycanla dostluq qrupunun üzvləri ilə görüşüblər.

Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Şamil Ayrımlı Azərbaycan nümayəndə heyətini salamlayaraq, dost və qardaş ölkələrimiz arasında münasibətlərin bütün sahələrdə uğurlu inkişafının məmnunluq doğurduğunu bildirdi. O, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın

rovanın yenidən bu vəzifəyə seçildikdən sonra ilk rəsmi səfərini Türkiyəyə etdiyini xatırladaraq, bildirdi ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan bu gözəl ənənə parlament müstəvisində də davam etdirilir. Şamil Ayrımlı Milli Məclisin Sədrinin bu səfərinə

rinə də münasibətlərimizin daha da inkişafına töhfə verəcəyinə inanımı ifadə edib.

Görüşdə Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri, Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Əhliman Əmi-

raslanov ölkələrimiz arasında münasibətlərin Prezident İlham Əliyevin ifadə etdiyi kimi, dünyada oxşarı olmadığını, əlaqələrimizin Ulu Öndər Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" kəlamına söykəndiyini bildirdi. Qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan və Türkiyə bütün sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdirlər və münasibətlərimiz günbəgün daha da möhkəmlənir.

Söhbət zamanı parlamentlərimizin də iki qardaş və dost ölkələrimiz arasında əlaqələrin dərinləşməsinə özünəməxsus töhfələr verdiyi, həm ikitərəfli əsasda, həm də beynəlxalq parlament təşkilatlarında uğurlu əməkdaşlığın mövcud olduğu xüsusi vurğulandı. Tərəflər dostluq qrupları arasında təmasların qanunverici orqanlarımızın daha sıx əməkdaşlığına töhfə verdiyini söyləyiblər, qarşılıqlı səfərlərin,

mütəmadi təmasların əhəmiyyəti ilə bağlı fikirlər səsləndiriblər.

Görüşdə çıxış edən Türkiyə ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvləri Eldar Quliyev, Musa Quliyev, Elşən Musayev, Ağalar Vəliyev, Heydər Əsədov, Elnar Akimova, Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun üzvləri Orhan Erdem, Derya Ayaydın, Veysal Tipioğlu, Cüneyt Yüksel, Uğur Bayraktutan, Yusuf Beyazit, Vedat Bilgin, Cantürk Alagöz, Ahmet Erbaş qardaş və dost ölkələrimiz arasında münasibətlərin hazırkı yüksək səviyyəsindən, parlamentlərarası münasibətlərin daha da dərinləşməsindən danışıblar, qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər haqqında fikirlərini ifadə ediblər.

"Azərbaycan"

Milli Məclisdə hakimliyə namizədlərlə görüş keçirilib

Dekabrın 19-da Milli Məclisdə hakimliyə namizədlərlə görüş keçirilib. Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinə bildirilib ki, tədbir iştirakçıları salamlayan Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatlarından söz açaraq hakim kadrların yüksək nəzəri bilik və peşə hazırlığı, onların fəaliyyətində qanunçuluğa, insan hüquqlarının qorunmasına, qərəzsizlik və insani keyfiyyətlərə dönmədən əməl olunmasına ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi ilə məhkəmə hakimiyyəti arasında səmərəli və sıx əməkdaşlığı qeyd edən komitə sədri beynəlxalq hüququn milli qanunvericiliyə implementasiyası istiqamətində parlamentin gördüyü işlərdən danışıb.

Sonra Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Respublikasının Məhkəmə-Hüquq Şurasının üzvü Nizami Səfərov müasir beynəlxalq hüquqda mövcud olan beynəlxalq cinayətlərin təhlilini verərək onların nəzəri və tətbiqi aspektləri, beynəlxalq cinayətləri təqib etmə rejimləri barədə fikirlərini bildirdi.

Görüşdə ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması məsələlərinə toxunulub.

Tədbir çərçivəsində hakimliyə namizədlər parlamentin inzibati binası ilə tanış olublar. Parlamentin plenar iclas zalı ilə tanışlıq zamanı onlara Milli Məclisin fəaliyyəti, deputatlar üçün yaradılmış iş şəraiti, parlamentin plenar iclasının keçirilməsi prosedurları haqqında məlumat verildi.

Sonra Heydər Əliyevin adı daşınan xatirə zalını ziyarət edən qonaqlar burada Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderin gələcək nəsillərə örnək olan həyat yolunu, siyasi, dövlətçilik fəaliyyətini əks etdirən eksponatlarla tanış oldular.

Milli Məclisin foyesində spiker Sahibə Qafarovanın müvafiq sərəncamı ilə yaradılmış Zəfər guşəsi ilə tanışlıqda bildirilib ki, guşədə Vətən müharibəsində canlarından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucalan əsgər və zabitlərimizin adları həkk olunub.

"Azərbaycan"

Dekabrın 19-da Milli Məclisin Beynəlxalq Münasibətlər və Parlamentlərarası Əlaqələr Komitəsinin sədri Səməd Seyidov və komitə üzvləri Xarici İşlər Nazirliyinin "Diplomatiya Könüllüləri" qrupu ilə görüşüblər.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinə bildirilib ki, görüşü açan komitə sədri Səməd Seyidov Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlardan və bu nailiyyətlərin qorunub inkişaf etdirilməsində diplomatların üzərinə düşən vəzifələrdən və gənclərin rolundan danışıb. O, ərəzi bütövlüyümüzün təmin edilməsi ilə ölkəmizin yeni

mərhələyə qədəm qoyduğunu vurğulayaraq deyib ki, bu, böyük nemətdir və bunu qorumaq, inkişaf etdirmək yeni nəslin üzünə düşür.

Səməd Seyidov gəncləri daha fəal olmağa, ölkənin inkişafı üçün verilən imkanlardan maksimum yararlanmağa çağırıb.

Komitə sədri Prezident İlham Əliyevin ölkənin qarşısında dayanan məsələlərlə bağlı verdiyi mesajların əhəmiyyətini vurğulayaraq, gənclərin bu işdə fəal iştirakı üçün geniş imkanların yaradıldığını qeyd edib.

Görüşdə çıxış edən Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat

xidməti idarəsinin rəis müavini Vasif Əliyev bildirdi ki, "Diplomatiya Könüllüləri" proqramı 2019-cu ildən fəaliyyət göstərir və artıq beş ildir uğurla davam edir. Bu

proqram çərçivəsində nazirlikdə 250-dən çox gənc tərübə keçib. Proqramın seçimi prosesi kifayət qədər rəqabətli şəraitdə keçir və hər il böyük maraqlıdır.

Görüşdə çıxış edən Milli Məclisin Beynəlxalq Münasibətlər və Parlamentlərarası Əlaqələr Komitəsinin sədr müavini Nigar Arpadarai, deputatlar Sevinc Fətəliyeva, Asim Mollazadə, Rizvan Nəbiyev, Qaya Məmmədov, Zaur Şükürov və Milli Məclis Aparatının Dövlət quruculuğu, inzibati və hərbi qanunvericilik şöbəsinin sektor müdiri Sarvan Sadıqov gənc diplomatlarla bu cür görüşlərin, könüllülük hərəkətinin əhəmiyyətindən danışıblar. Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan üçün son illər diplomatiya sahəsində parlaq bir dövr olub. Öl-

komiz COP29-a evsahibliyi etməklə yanaşı, beynəlxalq arenada öz mövqeyini gücləndirib. Eyni zamanda bildirilib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində ölkəmiz ədalətli bərpə etdi və hazırda regionda mövqələrimiz daha da güclənib. Lakin mübarizə hələ də davam edir və Azərbaycanın ədalətli istiqamətində dünyaya çatdırılması istiqamətində parlamentin, həmçinin diplomatların üzünə böyük yük düşür.

Görüş sual-cavab formatında davam etdirilib.

"Azərbaycan"

Avropa Parlamentinin 2024-cü il 19 dekabr tarixli qətnaməsinə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin münasibəti

Avropa Parlamentinin 2024-cü il 19 dekabr tarixli plenar iclası ölkəmizə qarşı növbəti qətnamənin qəbulu ilə yadda qaldı. Qətnamədə adət üzrə saxta məlumatlar və rəqəmlərə istinad edilir, reallıqlar təhrif olunur, qanunların pozulmasına gətirib çıxarmış cinayətlərinin təhqiqatına siyasi don geyindirilməyə cəhd göstərilir.

Azərbaycanda bütün əsas hüquq və azadlıqların tam şəkildə təmin edildiyi, o cümlədən qanunvericiliyin tələblərinə riayət edilməsinin zərurət olduğu bir gerçəklikdir. Belə olan halda, Avropa Parlamentinin ölkəmizin daxili işlərinə müdaxilə edən bu sənədi başqa məqsədləri ön plana çıxarır.

Bu qətnamənin Azərbaycana qarşı xeyli müddətdir davam edən iftira və böhtan kampaniyasının tərkib hissəsi olduğu şübhə doğurur. Xüsusən sünni şəkildə yaradılmış bütün əngəlləri dəf edərək, iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə dünya ictimaiyyətinin səylərini birləşdirməyə nail olan ölkəmizin əldə etdiyi uğurlar fonunda bu kampaniyanın müxtəlif "elementlər"lə zənginləşdirilərək daha da genişləndiriləcəyi gözlənilən idi.

Bu mənada, azərbaycanofob, türköfob və islamofob qüvvələrin cəmləşdiyi Avropa Parlamenti də bu kampaniyaya mütləq öz "təhfəsini" verməli idi. Qəbul edilmiş qətnamənin nə dərəcədə qərəzli olduğunu anlamaq üçün tək-cə belə bir faktı qeyd etmək lazımdır ki, ölkəmizin ərəzində insanlıq əleyhinə cinayət tə-

rətməkdə təşkil edilən keçmiş separatçı rejimin nümayəndələri və terrorçular bu sənədə "erməni hərbi əsirlər" kimi təqdim olunur. Müşahidələr onu göstərir ki, Fransa, Ermənistan və erməni lobbisinin sifarişlərinin dərhal icrası bu gün Avropa Parlamentinin siyasi simasının xarakterik cizgisidir. Nəticə etibarilə, bu cür qətnamələr ölkəmizə qarşı irəliləyən gizli gündəliklərin, reallaşdırılmağa çalışan siyasi maraqların əsl mahiyyətini tam şəkildə ortaya qoyur.

Avropa Parlamentində aparılan müzakirələr və qəbul olunan sənədlər digər ölkələrin daxili işlərinə kobud müdaxilə alətinə çevrilibdir. Lakin bu qurum özünün qeyri-obyektiv mövqeyinin və saxta məlumatları rəsmiləşdirən qətnamələrinin artıq heç bir maraqlı doğurmadığını yaxşıca dərk etməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Avropa Parlamentinin qeyri-obyektiv və qərəzli qətnaməsinə qəti şəkildə rədd edir. Hesab edirik ki, ciddi problemlərlə üzləşmiş Avropa qitəsinin bu gün öz qanunvericilərinin həmin problemlərin həllinə diqqət yönəltməsinə daha çox ehtiyacı var.

Azərbaycana qarşı hibrid hücumları kimlər təşkil edir?

Milli Məclisdə COP29-a qarşı kampaniya barədə hesabat hazırlanıb

Məlum olduğu kimi 2023-cü il dekabrın 11-də BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çarçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının (COP29) Azərbaycanda keçirilməsi qərarı verildiyi gündən ölkəmizə qarşı informasiya əməliyyatları kəskin hal alıb.

Bununla bağlı Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Xarici müdaxilələrə və hibrid təhdidlərə qarşı komissiyasının məlumatında bildirilir ki, kampaniyanın gətirdikə əlaqələndirilmiş formada aparılaraq kütləviləşməsi səbəbindən Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Sahibə Qafarovanın tapşırığı ilə Milli Məclisin Xarici müdaxilələrə və hibrid təhdidlərə qarşı komissiyası öz səlahiyyətləri çərçivəsində araşdırmalara başladı.

Araşdırmaların nəticəsi olaraq, oktyabrın 21-də "COP29-a qarşı hibrid təhdidlər" mövzusunda Milli Məclisin deputatlarının, vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin, beyin mərkəzləri təmsilçilərinin, hibrid təhdidlər və kibertəhlükəsizlik üzrə ekspertlərin iştirakı ilə ictimai müzakirə keçirildi və məsələ ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Qısa müddət sonra işə həmin müzakirənin yekunları və açıq mənbələrdən əldə edilən məlumatların təhlili əsasında 2024-cü ilin noyabrında Azərbaycan və ingilis dillərində "COP29-a qarşı hibrid hücumlar: Cəmiyyətimiz hibrid təhdidlərin qurbanı olmamalıdır!" adlı xüsusi hesabat hazırlandı.

Burada Azərbaycana qarşı istifadə olunan hibrid təhdidlərin dezinformasiya, habelə hüquq və müharibə terminlərinin kombinasiyasından yaranmış "Lawfare" növləri barədə söz açılıb.

Onların haradan və kimlər vasitəsilə təşkil olunduğu sübuta yetirilib. Həmçinin bəzi ölkələrin bu hibrid hücumları təşkil edərək beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərindən yayınmaq məqsədilə istifadə etdikləri mexanizmlər göstərilir.

Hesabatda hibrid hücum alətləri kimi istifadə olunan parlamentlər və müəyyən dövlətlərin maliyyə və siyasi dəstəyi əsasında konkret sifarişlər yerinə yetirən bir sıra beynəlxalq insan hüquqları təşkilatları barədə də söz açılıb.

Eyni zamanda onların maliyyələşmə mexanizmləri və idarəçiliyindəki şəxslərin tərəfsiz olmadıqları, müəyyən qrupları, habelə Ermənistanın və dünya erməniliyinin maraqlarını təmsil etdikləri müəyyən edilir. Bununla yanaşı bir sıra parlamentlərin, iri media qurumlarının qeyd edilən "insan hüquqları" təşkilatları və erməni lobbisi ilə koordinasiya edilmiş fəaliyyətinə nəzər salınıb, kampaniyaların aparılma forması ilə bağlı nümunələr göstərilir.

Hesabatda ölkəmizə qarşı önəmli lobi təşkilatları, zəngin diaspor ermənilərinin və Ermənistan Respublikası rəsmilərinin fəaliyyətlərinə də geniş yer ayrılıb.

Yekunda son aylarda COP29-a qarşı istifadə olunan sosial media kampaniyaları, heşteqlər təhlil edilir və ümumilikdə dünya mediasının tədbirə marağı ilə bağlı statistik rəqəmlər təqdim olunur.

Beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılması baxımından, qeyd olunan xüsusi hesabatın dost və tərəfdaş ölkələrin parlamentlərinə göndərilməsi də nəzərdə tutulur.

"Azərbaycan"

Heç zaman unutmayaçağıq!

Şanlı qələbəmizi əbədləşdirən möhtəşəm abidə

44 günlük Vətən müharibəsində qazılan möhtəşəm qələbədən dörd il keçdi. **Düz dörd ildir ki, qalib xalq, qalib dövlət kimi yaşayırıq!** Dörd il bundan qabaq 44 gün ərzində otuz il erməni işğalında olan torpaqlarımızı azad etdik!

Murdar ləpirliləri müqəddəs torpaqlarımızdan iti qovan kimi qovduq!
Şəhidlərimizin, itkinlərimizin qisasını döyüş meydanında aldıq!

Düşməni zəlif günə qoyduq, qarşımızda diz çökdürdük, Müzəffər Ali Baş Komandan İlaham Əliyevin bütün şərtlərini özümdə əks etdirən kapitulyasiya aktını imzaladırdıq!

İndi isə müharibədən sonrakı zəruri işlərlə məşğulduq:

* Ərazi bütövlüyümüzü, dövlət suverenliyimizi tam bərpa etmişik!

* Separatçıların, terrorçuların rəhbərlərini, terroru maliyyələşdirənləri Bakıya götürərək onlara həbsxanada "çay qonaqlığı" veririk.

* Viran qoyulmuş əraziləri bərpa edərək, müasir tipli yaşayış məntəqələri yaradırıq.

* Otuz il Vətən həsrəti çəkən keçmiş məcburi köçkünləri doğma yurd-yuvalarına qaytararaq işlə, normal yaşayışla təmin edirik.

* Yeni su anbarları yaradır, suvarılan torpaqların ərazisini genişləndirir, elektrik stansiyaları tikərək "yaşıl enerji" istehsalını artırırıq.

* Dünyada mövqeyimizi daha da möhkəmləndirərək siyasi nüfuzumuzu, iqtisadi imkanlarımızı yüksəltdik.

* COP29 kimi nəhəng tədbirə uğurla evsahibliyi etdik.

Zəfərin dördüncü ildönümü günü Prezident İlaham Əliyevin 3 dekabr 2020-ci ildə imzaladığı Sərəncam əsasında inşası başa çatan Zəfər parkının açılışı oldu.

On hektar ərazini əhatə edən bu parkda Vətən Müharibəsi Memorial Kompleksi və Zəfər muzeyi də fəaliyyət göstərir.

Hündürlüyü 44 metr, eni 22 metr, sütunlarının sayı 44 olan Zəfər tağı möhtəşəmliyi və qeyri-adiyli ilə insanı heyran qoyur.

Müzəffər Ali Baş Komandanın açılışını etdiyi Zəfər tağını və Zəfər muzeyini muzeylər muzeyi də adlandırmaq olar.

Otuz il ərzində yağı düşmənin barbar simasını bütün çirkinliyi ilə göstərdi, Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru xarabalıqlara çevirdi, daş üstə daş qoymadı.

Bu vəhşilikləri dünyaya, gələcək nəsillərə və sonrakı illərdə ölkəmizə gələnlərə göstərmək vacib məsələlərdən biridir.

Odur ki, dövlət başçısı İlaham Əliyevin tapşırığına əsasən, işğaldan azad edilmiş bütün rayonlarda Zəfər və İşğal muzeyləri yaradılır.

Zəfər parkının açılışından sonrakı xalqa müraciətində Azərbaycan Prezidenti İlaham Əliyev bu vacib məqama toxunaraq dedi:

"İndi Ermənistanın bəzi Qərb havadarları Ermənistanın "sülh göyərçini" düzəltmək istəyirlər. Sanki bu otuzillik işğal olmayıb, dağntılar olmayıb, vəhşilik olmayıb, Xocalı soyqırımını olmayıb. Məscidlərimizin, qəbirələrimizin dağıdılması, bütün Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun viran edilməsi sanki olmayıb. Yəni bunu unudurmaq, dünya ictimaiyyətinə unudurmaq istəyirlər. Amma biz heç vaxt bunu unutmayaçağıq və Azərbaycan xalqı heç vaxt bunu unutmamalıdır, bizdən sonra gələn nəsillər bu tarixi bilməlidirlər və heç vaxt unutmamalıdır. Necə ki biz

Qarabağı 30 il ərzində unutmamışıq, necə ki 30 il ərzində xalqımız bir nöqtəyə vuraraq bu Qələbəni yaxınlaşdırdı. Bundan sonra da bu tarixi yaddaş heç vaxt yadımızdan çıxarmamalıdır".

◆ ◆ ◆

Düşmən qırmızı imperiyanın parçalanması zamanı əldə etdiyi imkanlardan, müdafiəçilərinin hətərərli dəstəyindən və köməyindən istifadə edərək bizə qarşı xəyanət və nankorluq etdi.

Bir vaxtlar onlara qacaq açan, çörək verən, ərazisində yaşamasına şərait yaradan Azərbaycandan yenə də torpaq qoparmaq xəyalına düşdü.

Bizim mərhəmətimizə dinc əhaliyə, girovlarla göstərdiyi xüsusət qəddarlıqla cavab verdi, torpağın əsl sahiblərini zorla doğma yurd-yuvalarından qovub çıxardı!

Bəli, bizə edilənləri yaddan çıxarmayaçağıq və unutmaya da haqqımız yoxdur! Biz, yaxşılıq da, pisləri və pislikləri də unutmayaçağıq!

Həm xalqımızın dəyanətini, torpağa, Vətənə olan məhəbbətini, hər iki müharibədə göstərilən qəhrəmanlıqları və verilən qurbanları, həm də düşmənin qeyri-insani hərəkətlərini, mürdarlıqlarını heç zaman unutmayaçağıq! Unudulması mümkün olmayan hadisələr və faktlar çoxdur.

Heç zaman unutmayaçağıq...

* Vətən müharibəsinin başladığı ilk gündən Azərbaycan əraziləri rayonların səfərbərlik xidmətləri qarşısında uzun növbələrə duraraq, torpaqların işğaldan azad olunmasında canları və qanları ilə iştirak etməklərini bildirərək döyüşən ordu sıralarına yazılmaq niyyətlərini bəyan edirdilər.

* Yaralı əsgər və zabitlər yenidən döyüş meydanına qayıtmaq üçün həkimlərdən onları tez sağaltmalarını tələb edirdilər.

* Övladları şəhid olan valideynlər nə qədər itki ağrısı keçirənlər də, "Təki Vətən sağ olsun!" söyləyirdilər!

* Azərbaycan vətəndaşları, dünya azərbaycanlıları daim ordu ilə nəfəs alır,

itkilərə birgə kədərlənir, qələbələrini birlikdə bayram edirdilər.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlaham Əliyevin hər çıxışı, xalqa ünvanlanan hər müraciəti səbirsizliklə gözlənilir, diqqətlə dinlənilir, bütün dünyada əks-səda doğurur, insanlara yeni ümid, yeni inam, yeni qələbə sevinci və fərahi bəxş edirdi.

Azərbaycan xalqı heç zaman İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə və sonrakı müddətdə bu qədər mehriban, əlbir, dilbər və əməlbər olmamışdı, milli birliyimiz belə möhkəmlənməmişdi.

◆ ◆ ◆

Heç zaman unutmayaçağıq...

* Qardaş Türkiyə hərbi əməliyyatları başlanan andan sonadək daim yanımızda oldu. Türkiyə rəhbərliyi, ordu generaları və siyasətçilər daim bəyanatlar və açıqlamalar verərək hər cür köməyə hazır olduqlarını söylədilər.

* Ermənistan betər ermənilik edənlər, hava məkanlarını Ermənistanın üzünə açaraq gecə-gündüz onlara silah-sursat daşınmasına sərəit yarananlar oldu.

* Ermənistan orduya qarşı deyil, döyüş meydanından yüzlərlə kilometr aralıda yerləşən Gəncə, Tərtər, Goranboy, Bərdə rayonlarını ballistik raketlərlə atəşə tutdu, qadağan olunmuş fosforlu və kasetli bombalardan dinc əhalimizə qarşı istifadə etdi, mülki insanlar arasında xeyli tələfata səbəb oldu.

* Tarixi, mədəni, dini abidələrimiz dağıdıldı, qəbiristanlıqlarımız yerlə yekən edildi, məscidlərimizə qaralamaq, donuz saxlanıldı.

* Mülki vətəndaşlarımız girov götürülərək onlara işğəncələr verildi, qeyri-insani rəftar olundu, vəhşiliklə öldürülərək gizli şəkildə kütləvi məzarlıqlarda basdırıldı.

* Ermənistan mina xəritələrini vermədi, təqdim etdiyi xəritələr saxta çıxdı, noticədə müharibədən sonra yüzlərlə Azərbaycan vətəndaşı həlak oldu, ömürlük əlilə çevrildi.

* Makron Fransası müharibə və sonrakı dövrlərdə daim Azərbaycana qarşı düşmən mövqə tutdu, hayları silahlandırdı, dəfələrlə BMT-yə müraciət edərək əley-himizə qərar və qətnamə çıxartması, sanksiya tətbiq olunması üçün dəridən-qabıqdan çıxdı.

Ermənistan revanşizm niyyətindədir, Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından əl çəkmir, üçtərəfli Bəyanatın bütün tələblərini yerinə yetirmək istəmir, qisas almağa fürsət gözir.

Amma...

◆ ◆ ◆

Qırmızı imperiyadan qoparaq müstəqillik yoluna qədəm qoymaq Azərbaycanda üçün ağırli-acılı oldu!

* Çünki xalq düzgün yolla apararı yox idi!

* Çünki xalq həqiqi rəhbərindən ayrı düşmüşdü!

* Çünki həmin dövrdə ölkəyə mənqurtlar, qorxaqlar, sərişəsizlər başçılıq edirdi!

* Çünki nə ordu vardı, nə də silah-sursat! *Xain düşmən bu məqamdan istifadə etdi, torpaqlarımızı ələ keçirdi.*

Sonra isə ikili standartlar oyunu başladı. ATƏT-in Minsk qrupu sülh danışıqları ilə vaxt apardı, əməldə isə erməninin müdafiəsinə çevrildi.

Həmsədr dövlətlər beynəlxalq hüquqa, ədalətə arxa çevirərək torpaqlarımızın əbədi işğaldan qalması üçün əllərindən gələni etdilər: hayları silahlandırdılar, maliyyələşdirdilər, beynəlxalq qurumlarda müdafiə etdilər və sair.

Bu gün də bəd əməllərindən qalmaq istəmirlər.

İlaham Əliyev xalqa müraciətində açıq şəkildə bildirdi:

"Onu da biz unutmamalıyıq ki, bu gün bu vəziyyətlə barışmaq istəməyən anti-Azərbaycan qüvvələr, bəzi Qərb paytaxtlarında oturan islamofoblar, azərbaycanofoblar Ermənistanı yeni müharibəyə təhrik edirlər. Bu, Ermənistan dövləti üçün tam faciə ola bilər və mən dəfələrlə həm rəsmi çıxışlarımda, həm təmaslar əs-

nasında Ermənistan tərəfinə izah etməyə çalışırdım ki, bundan uzaq dursunlar, o fitnəyə getməsinlər. Öz maraqlarını təmin etmək üçün, onların dostları sayılan bəzi Qərb dövlətləri onları qurban verməyə hazırdırlar ki, yenə də Cənubi Qafqazda ara qarışsın, yenə də qan tökülsün, yenə də onlar bulanmış suda balıq tuta bilsinlər. Hələ ki, gec deyil, ona görə Ermənistan bu silahlandırma siyasətindən əl çəkməlidir, buna son qoyulmalıdır".

Bizə edilənləri heç zaman unutmayaçağıq!

Unuda da bilmərik!

Bizə edilənlər həm də:

* Tarixin yaddaşında yaşayır!

* İnsanların, nəsillərin xatirində yaşayır!

* İtkin düşmənlərin kütləvi məzarlıqlarında yaşayır!

* Hər il qeyd etdiyimiz soyqırım günlərində yaşayır!

* BMT TŞ-nin icra olunmamış dörd qətnaməsində yaşayır!

* Hər il sevinc və şadlıqla keçirdiyimiz Zəfər günündə yaşayır!

* Şəhidlərin şərafətinə qoyulan abidələrdə yaşayır!

Biz onları unutmuruq və heç zaman unutmayaçağıq.

Sülhdən yayınmaq istəyən Ermənistan və onların mərkli havadarları da heç zaman unutmazınlar:

Qarabağ Azərbaycandır!

◆ ◆ ◆

Dedik - eşitmədilər! Etdik - gördülər! Yenə deyirik - özlərini karlığa qoyurlar!

Yenə edəcəyik - nəticəsi karlar və korlar üçün daha ağır və acınacaqlı olacaqdır!

Erməniyə silah verənlər hərbi əməliyyatları başlayanda onları kənardan seyr edirlər.

Bəyanat, mətbuata açıqlamalar, telefon zəngləri kara gəlmiş!

Meydanda ordular qalır, 12 min fərari olan Ermənistanla 44 gündə möhtəşəm Zəfər qazanan Azərbaycan Ordusu!

Nə Fransa, nə ABS, nə də Aİ-dən ordu gələnlər erməninin işğal niyyətini gerçəkləşdirmək üçün canından keçir!

Müharibə başlayanda heç biz tərəfə binoklla da baxan olmayacaqdır.

İlk PUA-mız havada görünən kimi hamısı dabanlarına tüpürərək göldikləri yer-rədək qaçaçaqlar!

Əhalisi üç milyona çatmayan məğlub Ermənistan, əhalisi on milyon keçən qalib Azərbaycana heç zaman üstün gələ bilməz!

Daha onların nə "keçilməz" "Ohyanan səddləri" var, nə də yeraltı beton bunkerləri.

Azərbaycanın isə Şuşanı yalın ələ almış xüsusi təyinatlıları, komando hərbi birləşmələri, döyüş meydanında qələbə təcrübəsi qazanmış əsgər və zabidləri vardır!

Üçüncü müharibə Ermənistan üçün tam faciə olacaqdır!

Yoxlamaq istəyirlərsə, buyursunlar.

"Dəmir yumruq" hazır vəziyyətdədir.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlaham Əliyev isə dediyini edəndir:

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələri hər an təxribatı dəf etmək üçün hazır vəziyyətdədir. Əgər kimsə yenidən bizim gücümüzü sınaq istəyirsə, yenidən məğlub olacaq, yenidən biabır olacaq. Çünki 44 günlük Vətən müharibəsi və antiterror əməliyyatı, bizim Zəfərimiz təkcə Ermənistanın məğlubiyəti deyil, onların arxasında duranların acı və alqaldıcı məğlubiyətidir".

◆ ◆ ◆

Ötən ay dünya yenə Azərbaycana yığışmışdı.

Dünya Azərbaycanın qələbəsini də, inkişafını da, xalqın yaşayış səviyyəsini də indi daha aydın görür, böyünir, qiymətləndirir.

Ermənistanın isə onu yeni müharibəyə təhrik edənlərdən başqa nə qapısını döyü, nə də saya salanı var.

Çünki heç bir dövlətin marağını təmin edəcək sərəviti, infrastrukturunu, təklif edəcəyi faydalı layihəsi yoxdur!

Heç utandığandan, paxıllığından Azərbaycana gəlməyə üzü də olmadı!

Əgər olanlardan nəticə çıxararaq ağıllanmasa, "dəmir yumruq" növbəti dəfə də bu "xeyirxahlığı" öz üzünə götürməli olacaqdır!

Bəxtiyar SADIQOV

Azərbaycanın qətiyyətli iradəsi

Prezident İlham Əliyev "Rossiya Seqodnya" informasiya Agentliyinə müsahibəsində global əhəmiyyətli problemlərə toxundu

Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə artan nüfuzu dünya birliyinin ölkəmizə marağını şortlondiran başlıca amildir. Prezident İlham Əliyevin liderliyi ilə siyasi və iqtisadi sferalarda əldə edilən nailiyyətlər, ikitərəfli və dövlətlərarası platformalarla yanaşı, nüfuzlu xarici media orqanlarının da Azərbaycanın uğurlarını təqdir etməsinin əsas səbəbi rolunda çıxış edir. Bu gün rəsmi Bakı təkcə tarazlaşdırılmış uğurlu xarici siyasət, dünyada çoxlarını təccübləndirən iqtisadi yüksəliş, 2020-ci ilin Vətən müharibəsindən sonra isə hərbi qüdrət ünvanı deyil, həm də global geosiyasi proseslərin fəal iştirakçısı və həmin proseslərdə təsir etmək iqtidarında olan tərəfdaş qismində qəbul edilir.

Azərbaycanın global dünyamızın real-lıqlarına ən adekvat şəkildə davranan dövlətlərdəndir. Eyni zamanda respublikamızın uzun illər ərzində beynəlxalq aləmdə qazandıqı etibarlı tərəfdaş imici, başqa dövlətlərin Azərbaycana və şəxson ölkəmizin rəhbərinə yüksək inamı xarici əlaqələrdə mövqelərimizi gücləndirir, yeni-yeni nailiyyətlərə yol açır. Rusiyanın nüfuzlu "Rossiya Seqodnya" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin Azərbaycan Prezidenti ilə müsahibəsi də möhürünə marağın növbəti təzahürüdür.

Prezident İlham Əliyevin "Rossiya Seqodnya" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin baş direktoru Dmitri Kiselyova verdiyi müsahibədə beynəlxalq siyasət və global əhəmiyyətli problemlər, onların həlli yolları, dövlətlərarası münasibətlər öz əksini tapmışdır. Suallara etibarlı cavablar Rusiyada Azərbaycan liderinin bu kimi mövzulara dair görüşlərinə verilən önəm göstəricisidir. Son bir neçə ildə ölkəmizin "orta güc" kimi klassifikasiyası edilən təsir imkanlarına malik dövlətlərin sırasına qoşulması, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə beynəlxalq aktora çevrilməsi şortlondiran danılmaz faktıdır. Dövlətimizin başçısının Rusiya ilə Ukrayna arasında davam edən gərginlik, qonşu ölkələrdə baş verən siyasi proseslər, neokolonializm təzahürləri və global iqlim problemləri kimi mövzulara münasibət bildirməsi Azərbaycanın beynəlxalq əhəmiyyətinin yerləşdiyimiz region və bir qədər geniş coğrafiya - postsovet məkanının çərçivələrini aşdığı nümayiş etdirir.

Möhkəm təməl üzərində siyasi mütəfəqilik

Azərbaycanın Rusiya ilə münasibətləri bu dövlətin orta statistik vətəndaşın maraqlandıran prioritet məsələdir. Xüsusilə son 2 ildə məlum proseslər fəonda hər bir rusiyanlı üçün onları əhatə edən coğrafi məkanda dostları və düşmənləri seçmək, ayırmaq nöqtəyi-nəzərdən olduca vacibdir. Prezident İlham Əliyevin həm siyasi, həm də iqtisadi müstəvidə Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin gündən-günə zənginləşməsinə dair fikirləri dövlətlərarası münasibətlər kontekstində dəyişməz olan sabitlik əlamətidir: "Mütəfəqilik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə 2022-ci il fevralın 22-də imzalanıb... Regionumuzda və bütövlükdə dünyada vəziyyət əhəmiyyətli dəyişməyə uğrayıb, lakin bu, Rusiya ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın xarakterinə və formasına təsir etməyib. Mən hesab edirəm ki, belə bir bəyannamənin imzalanması bizim 30 ildən artıq bir müddətdə birlikdə keçdiyimiz, fəal işlədiyimiz, həm iqtisadi-ticarəti, həm də siyasi sahələrdə əməkdaşlıq potensialını artırduğumuz və müxtəlif çətin vəziyyətlərdə bir-birimizi sağladığımız həmin böyük yolun nümayiş etdirilməsidir. Buna görə də hesab edirəm ki, belə bir bəyannamənin imzalanması faktının özü həm Rusiya, həm də Azərbaycan tərəfindən ön mühüm siyasi addımdır". Dövlətimizin başçısı xüsusi vurğuladı ki, bu, qarşılıqlı fəaliyyətin və əməkdaşlığın ən yüksək formasıdır, xüsusən nəzərə alsaq ki, biz həm Qafqazda, həm də Xəzər regionunda qonşu dövlətlərlə və bir çox çətinliklərlə üzləşməyən xarici siyasət prioritetləri üst-üstə düşür, o zaman belə bir sənəd tarixi hadisədir.

Azərbaycanla Rusiya arasında möhkəm və davamlı siyasi münasibətlərin sabitliyinə təsir göstərən mühüm fak-

torların sırasında ildən-ilə daha da dərinləşən iqtisadi-ticarəti əlaqələr durur. Prezident İlham Əliyev hesab edir ki, bu əlaqələrin daha da dərinləşməsinə qarşılıqlı təməlin və ünsiyyət imkanlarının çoxalması öz müsbət təsirini göstərir: "Biz iqtisadi-ticarəti əməkdaşlıq üçün fəal şəkildə yeni sahələr tapmağa davam edirik, ticarət dövriyyəsi artır, bəlkə də bizim istədiyimiz sürətlə deyil, lakin bununla belə, dinamika mövcuddur. Rusiyalıların Azərbaycana səfərləri baxımından da biz COVID-dən əvvəlki səviyyəyə çıxırıq ki, bu da həm siyasi, həm də sifət insanı mühitinin maksimum müsbət olduğunu göstərir, çünki bu səfərlər və qarşılıqlı səfərlər insanların özlərini rahat hiss etdikləri istiqamətlərdə həyata keçirilir". Dövlətimizin başçısı əminliklə qeyd etdi ki, bu gün Rusiya və Azərbaycan iki etibarlı tərəfdaşdır, buna nə Azərbaycanda, nə də Rusiyada heç bir şübhə yoxdur.

Azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi əməkdaşlıq

Bakı ilə Moskva arasında iqtisadi sferada yüksələn əməkdaşlığın yeni tendensiya Rusiya kapitalının Ermənistan istiqamətində azad edilmiş torpaqlarımızda həyata keçirilən layihələrdə də təmsil olunmasıdır. Tədqiqatçı deyir ki, bu, həm mərkəzləşdirilmiş qaydada baş verən prosesdir, həm də Rusiyanın ayrı-ayrı subyektlərinin ciddi maraq göstərdikləri mövzudur. Bu baxımdan, Rusiyanın Tatarstan bölgəsinin nümayiş etdiriyi fəallıq xüsusilə nəzərə alınmalıdır. Xatırladaq ki, dövlət başçısının müsahibə verdiyi ərazidə Tatarstan Respublikasının rəisi Rüstəm Minnaxanovun Azərbaycana növbəti səfəri reallaşdı. Prezident İlham Əliyev ilk investisiya layihəsinin Tatarstan tərəfindən həyata keçirildiyini söylədi: "Bu, Cəbrayıl rayonunda Tatarstanın rəhbəri və mənim tərəfimdən açılmış "KamAZ" xidmət mərkəzidir. Yeri gəlmişkən, bu gün mənim də Tatarstan rəhbəri ilə görüşüm olacaqdır. Tatarstan nümayəndə heyəti Bakıdadır. Yəni bu, ilk investisiya, daha dəqiq desək, xarici investisiyalar üzrə birinci layihənin, həmçinin Rusiyaya məxsus olmasıdır. Beləliklə, biz həm investisiyaları gözləyirik, həm də iş icraçılarını sadə olardıq". Prezidentin sözlərinə görə, azad edilmiş ərazilərdə bərpə işlərində mal və xidmətlərinin tədarükçüsü qismində iştirak edən bir neçə Rusiya şirkətinin olduğu vurğulanıb. Bu yerlərdə həmçinin rusiyalı iş icraçıları da mövcuddur, amma onların sayı çox deyil. Rusiya şirkətlərinin sayı daha çox ola bilər, çünki bərpə işlərinin miqyası kifayət qədər genişdir və bu, ilk növbədə indi infrastruktur layihələrini, yolları, demiryol tunellərini, körpüləri əhatə edir, yəni bu sahədə yaxşı təcrübəsi olan çoxlu sayda Rusiya şirkəti var.

Məsələn, bu yaxınlarda Həştərxan vilayətinin qubernatorunun tapşırığına əsasən, Qubadlıda uşaq bağçasının tikintisinə başlanılıb. Qubernator İqor Babuşkin Qubadlıda olub və tikinti prosesini ziyarət edib. Bu cür diqqət Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən yüksək dəyərləndirilir. Dövlətimizin başçısı müsahibəsində bunu Azərbaycanla Rusiya arasında əlaqələrinin genişlənməsinin, o cümlədən ölkəmizlə Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayəti arasında uğurlu əməkdaşlığın yaxşı göstəricisi kimi qiymətləndirir.

Azərbaycanın vasitəçilik potensialı

Azərbaycan Prezidenti və dövlətin artan nüfuzu, global proseslərə təsir və müdaxilə imkanları baxımından öl-

kəmizin dünyada baş verən hadisələrdəki yeri, onlara münasibəti Rusiya ictimaiyyəti üçün ciddi maraq mövzusu. Bu baxımdan, müsahibə ərzində verilən suallar arasında Azərbaycan liderinin Rusiya-Ukrayna müharibəsi fonunda Qərb-Moskva gərginliyinə dair mövqeyinin öyrənilməsi istəyi anlaşılır. Prezident İlham Əliyevin reaksiyası hər zaman olduğu kimi həm tarazlaşdırılmış, həm düşüncəli oldu, həm də ədalətə əsaslandı: "Mən yəni də ümidvar olduğumu bildirmək istəyirəm ki, işlər NATO ilə Rusiya arasında belə açıq-aşkar qarşıdurmaya getirib çıxarmayacaq. Birincisi, ona görə ki, hamı bunun bütün dünyaya, bütün ölkələrə və ölkələrə, regionlara həmsərhəd olan ölkələr üçün fəlakətli nəticələrini dərk edir. İkincisi, mən yəni də ümid edirəm ki, Birləşmiş Ştatlarda administrasiya dəyişikliyi həm də xarici siyasət istiqamətində dəyişiklik olacaqdır. Cənab Trumpın birinci prezidentlik dövründəki təcrübəsi, eləcə də onun və komandasının üzvlərinin seçkiqabağı kampaniyası zamanı və ondan sonra verdikləri bəyannatlar buna ümid etməyə imkan verir. Buna görə də NATO-nun və Rusiyanın qızğın müharibəyə başlayacağı ssenarini təsəvvür etmək global apokaliptisi təsəvvür etməyə bərabərdir".

Daha sonra dövlətimizin başçısı bildirdi ki, bu müharibədə qalib olmayacaq. Heç bir ölkə, hətta deyək ki, NATO regionundan və ya Rusiya ərazilərindən uzaqda yerləşən ölkə olsa belə, özünü təhlükəsizlikdə hiss etməyəcək. "Mən düşünürəm, həm Vaşinqtonda, həm Moskvada, eləcə də digər paytaxtlarda siyasi müdriklik kifayət edəcək ki, belə qorxulu ssenari həyata keçməsin". Azərbaycan Prezidenti müsahibəsində dedi.

Bu gün global qeyri-sabitlik reallığında Azərbaycanın qarşılıqlı tərəfləri arasında sülh və vasitəçilik adası qismində çıxış edə biləcəyinə dair çoxsaylı ehtimallar səslənir. Rəsmi Bakının həm Moskva, həm də Kiyevlə etimada əsaslanan xoş münasibətləri mövcuddur. Bu gerçəklik imkan verir ki, Azərbaycan bu ədavətin sinqomisi, münasibətlərin sivil məcraya dönməsi və insan ömürlərinin xilas prosesində tarixi rol oynasın. Təbii ki, əgər bizə belə bir mürciat edilərsə, Azərbaycan əvvəllər də bu kimi dialoq üçün münbit və əlverişli platforma qismində çıxış edib. Prezident İlham Əliyev müsahibəsində Azərbaycanın bu potensialı maliyyə imkanları təsədüfən vurğuladı: "Biz bütün öhdəliklərimizə maksimum dərəcədə məsuliyyətlə yanaşırıq və bundan sonra da belə edəcəyik. Düşünürəm ki, Azərbaycan da gərginliyin aradan qaldırılması işinə öz töhfəsini verə bilər... Xarici siyasətinin xüsusiyyətlərinə görə istər Qərbdə, istərsə də Şərqdə Azərbaycan müstəqil xarici siyasət yürüdükdən tamamilə müstəqil aktor kimi qəbul edilir. Həm də ona görə ki, bu, eyni zamanda həm Rusiyanın, həm də NATO üzvü Türkiyənin mütəfəqiliyi olan yeganə ölkədir. Dünyada ikinci belə ölkə yoxdur. Buna görə də öhdəliklərimizin məntiqi zənciri üzrə irəli gətsək, görürük ki, mütəfəqilik öhdəliklərimizə çoxşaxəlidir. Biz isə təbii ki, Yer üzündəki real vəziyyətdən çıxış edəcəyik və bir daha demək istəyirəm ki, bəlkə hansısa mərhələdə Azərbaycanın səyləri tələb olunaçaq. Burada Rusiya Ordusunun Baş Qərargah rəisi və NATO Hərbi Komitəsinin rəisi vəziyyətində bir sıra görüşlər keçirilib, eləcə də Birləşmiş Ştatlarda Rusiyanın hərbi rəhbərliyi də Bakıda görüşülüb". Azərbaycan Prezidenti müsahibəsində bildirdi ki, bu, təsadüfən seçilmə-

yib. Həm Qərbdə, həm Rusiyada, həm də Şərqdə etibar edilən ölkələr çox deyil. Həm də hərbi-siyasi strukturlarda formal və ya qeyri-formal üzvlüklə məşğul olmayan ölkələr kifayət qədər deyil. Buna görə də əgər belə bir ehtiyac olarsa, gərginliyin aradan qaldırılmasına öz töhfəmizi verməyə hazırıq.

Dövlətimizin başçısı müsahibəsində Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlılardan da danışdı

Bu gün doğma torpaqlarından zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətli təmin edilməsi Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran mühüm strateji və mədəni xarakterli hədəfdir. XX əsrdə mərhələlərlə həyata keçirilmiş məqsədyönlü deportasiyaya beynəlxalq qiymətin verilməsi xalqımızın tələbidir. Ermənilərdən fərqli olaraq, bizim əlimizdə gerçək tarixi sənədlər var. Onları himayə edənlərdən fərqli olaraq, biz yalan dolu kitablar deyil, tarixi ədalətə söykənən elmi əsərlər, araşdırmalar yazırıq. Qanlı erməni diasporundan fərqli olaraq, biz saxtalaşdırılmış mənbələr deyil, müasir realiyaya əsaslanırıq: indiki Ermənistan ərazisində əsrlər boyu yaşayan soydaşlarımızın hansı zorakılığa məruz qaldıqlarına dair sənədləşdirilmiş faktlar, videogörüntülər var.

Erməni diasporunun, Azərbaycana münasibətdə qərəzli mövqedə olan bəzi dövlətlər və mərkəzlərdə fəaliyyət göstərən erməni lobbisinin təzyiqlə xalqımıza qarşı yürüdüklü ikili standart siyasəti bu sahədə də davam etdirilir. Xalqımıza məxsusluğu tarixi delillərlə sübut edilən, ancaq işğal dövründə saxtalaşdırma əməllərinə məruz qalan, indi isə "erməni irsi" kimi təqdim edilən tarixi abidələrə "araşdırıcı" missiyaların təşkil edilməsi məzmunlu təşəbbüslər irəli sürülür. Halbuki Azərbaycan bu tələbi on illər ərzində etsə də, Qərbin "humanist" dəhlizlərində eşidilməmiş olaraq qalmışdır.

Azərbaycan dövləti soydaşlarımızın XX əsrdə mərhələlərlə hazırkı Ermənistan ərazisində olan vətəndaşın qovulmasına, məqsədlə şəkildə deportasiyasına beynəlxalq hüquqi qiymətin verilməsinə nail olmaq əzmindədir. Dünya birliyi ilə yanaşı, Ermənistan da azərbaycanlıların bu hüququnu tanımalı və realiyqla bənaşaraq tarixi ədalətin bərqərar olmasına müqavimət göstərməlidir.

Dövlətimizin başçısı müsahibəsində bildirdi ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında gəlmənin icması var, onlar 1980-ci illərin sonunda - 1990-cı illərin əvvəlində deportasiya olunmuş təxminən 300 min azərbaycanlıdır. Bu icma qayıtmaq, reintegrasiya üçün onlara belə bir şəraitin yaradılmasına dair Ermənistan rəhbərliyini rəsmi mürciat edib. "Çünki onların 1990-cı illərin əvvəlində oradan deportasiyası o demək deyil ki, bu insanları qayıtmaq hüququ yoxdur. Ona görə də biz hələ bu günədək Ermənistan rəhbərliyindən azərbaycanlıların öz tarixi torpaqlarına reintegrasiyası prosesini necə görmələri barədə cavab almamışıq".

Müsahibədə Azərbaycanın nəhəng iqlim sammitinə evsahibliyi barədə də geniş danışılıb, regional təhlükəsizliyə, Qərbin çirkin planlarına münasibət bildirildi, Ermənistanın məqsədlə şəkildə silahlandırılması və digər ciddi məsələlərə aydınlıq gətirildi.

Xarici media strukturlarının Azərbaycan Prezidentinin dünyada baş verən proseslərə dair fikirlərinə marağı, dövlətimizin beynəlxalq aləmdəki artan təsir imkanlarının və yüksələn nüfuzunun bariz göstəricisidir. Şübhəsiz ki, Azərbaycanın güclü geosiyasi aktora çevrilməsi və global proseslərdə fəal çıxış etməsi daha intensiv xarakter alırsa, dünya ictimaiyyətinin ölkəmizə rəğbəti artmaqda davam edəcək. Bu reallıq ərazicə o qədər də böyük olmayan, müasir müstəqillik tarixi cəmi 33 ili əhatə edən dövlətin əldə etdiyi danılmaz uğurudur. Azərbaycanın iqtisadi imkanlarını artırmalı, hərbi qüdrətini yüksəltməsi və siyasi dəyişikliklərdəki çevikliyi onu deməyə əsas verir ki, qarşılıqlı illərdə bu istiqamətdə miqyasca daha böyük uğurlar qazanacaqdır.

İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Ermənistan Qərbin yedəyində sürünür

Müharibə cəhdi ona baha başa gələcək

"Ermənistan rəsmi dairələrinin Azərbaycan-Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasına dair fikirləri əksər hallarda üst-üstə düşür. Baş nazirin fikirlərini bəzən parlament sədri və ya xarici işlər naziri başqa tərəfdə sərhəddir. Bu, əlbəttə ki, ölkənin rəhbər şəxsləri arasında vahid fikrin olmamasından, ən əsası isə, Ermənistanın müstəqil siyasət yürüdə bilməməsindən qaynaqlanır".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzaev deyib. Deputat bildirdi ki, Ermənistan müstəqil siyasət yürüdə bilmir, Qərbin yedəyində sürünür, ilk növbədə Fransanın tapşırıqlarını yerinə yetirir. Bu dövrdə rəhbər vəzifə daşıyanların əksəriyyəti xarici ölkələrin agentləridir. Avropa, Rusiyanın bu şəxslər Ermənistanın taleyi, sülh müqaviləsinin bağlanmasına dair məsələlərə ortaya qoyulanda, sərhəddə Ermənistan havadarlarının mövqeyindən çıxış edir. "Paşinyanın sülh müqaviləsinin iki maddəsi istisna olmaqla, qalan maddələr üzrə razılığa gəlməyən bərdə bəyannatlar səsləndirir. Xarici işlər naziri sülh müqaviləsinin bərdə razi-

liq əldə edildiyini bildirir. Digər tərəfdən qeyd edilir ki, Ermənistan konstitusiyasında dəyişiklik edilməsinə ehtiyac yoxdur. Halbuki Azərbaycan Ermənistan konstitusiyasında dəyişiklik edilməsinə - ölkəmizə qarşı ərazi iddialarının aradan qaldırılmasını əsas şərt kimi qarşıya qoyub və yarımqüvvəli sülh müqaviləsinin dəfələrlə bəyan edib. Ermənistanın rəsmi dairələri isə Azərbaycanın bu çağırışlarını tamamilə başqa istiqamətə yönəldir", - deyir T.Rzaev əlavə edib.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

İlham Əliyev Ermənistanla xəbərdarlıq etdi:

"Onlar İkinci Qarabağ müharibəsinin və 2023-cü ilin sentyabrında keçirilən antiterror əməliyyatının nəticələrini unutmamalıdır"

Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra normalaşması, bir-birlərinin ərazi bütövlüyünü tanımaqda tərəflər arasında yekun sülh müqaviləsinin imzalanması Cənubi Qafqazda sabitlik və regional inkişaf üçün əsas şərtlərdən biridir. Elə bu səbəbdən Azərbaycan sərhədlərinin delimitasiya və demarkasiya, kommunikasiyaların açılması, yekun sülh müqaviləsinin imzalanması ilə qarşılıqlı əməkdaşlığa start verilməsi üçün Ermənistanla mürciat edib və digər zəruri addımları atıb.

Belə bir şəraitdə Nikol Paşinyan iqtidarının siyasi iradə nümayiş etdirərək sülh müqaviləsinin imzalanması istiqamətində əməli addımlar atması, Azərbaycanın bu xüsusda təkliflərinə müsbət cavab verməsi Ermənistanın daha çox gərəkdir. Amma Azərbaycanın fərqli olaraq Ermənistanın atdığı addımlar onun sülhdən yayındığını aydın göstərir. Yəni İrəvan əsas verən şansı belə dəyərləndirə bilmir. Xüsusilə Qərb Ermənistanı sülhə silahlandırma reanşant əhvali-ruhiyyəni qızdırmaqda Bakı və İrəvan arasında münasibətlərin normalaşmasına mane olur.

Dekabrın 17-də Ümumrusiya Dövlət Televiziya və Radio Yayımı Şirkəti və Rusiyanın "RIA Novosti" Agentliyinə müsahibəsində Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Ermənistanın silahlandırılması prosesi sıyrıyla gedir. "Biz bərdə qədər orada baş verənləri izləyirik. Ermənistan ərazisinin dərinliyini nəzərə alsaq, texniki baxımdan bu gün bunu etmək o qədər də çətin deyil. Əlbəttə ki, Fransa bu məsələdə liderlik edir. İkinci yerdə Hindistan, üçüncü yerdə isə ABŞ-dir. Fransa və Hindistan Ermənistanı öldürücü silahlarla təmin etdiklərini gizlətmirlər, - hətta bir növ, yəqin ki, bizim acığıma nümayişkarane həsarət göstərirlər, - ABŞ isə bunu etiraf etmir. Halbuki, biz Ermənistanın hava limanlarına ənənə oraya silah daşıyan hərbi nəqliyyat təyyarələrini izləmişik".

Ali Baş Komandan Ermənistanla və onun havadarlarına bir daha xəbərdarlıq edərək vurğulayıb ki, məğlub ölkə və ona dəstək verənlər İkinci Qarabağ müharibəsindən keçən dörd

Komitə sədri qeyd edib ki, Ermənistan sülh sazişi imzalamaya hazır olduğunu elan etdiyi halda silahlanmanı genişləndirir, xarici ölkələrdən külli sayda silah-sursat alır. Fransanın köməyi və təkidi ilə müharibəyə hazırlaşır. Əgər ortada sülh danışıqları varsa, qarşılıqlı münasibətlərdən, dövlətlərin ərazi bütövlüyünün tanınmasından söhbət gedirsə, silahlanmaya, sərhəddə monitorinq qruplarını cəlb etməyə, sərhəddə hərəkəti izləməyə nə ehtiyac var? Əlbəttə, Ermənistan bu suallardan qaçır, yalançı sülh danışıqlarını ortaya atmaqla özüne vaxt qazınmaq istəyir. Ancaq bütün bunlar əbəsdir. Prezident İlham Əliyev ötən günlərdə "Rossiya Seqodnya" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin Baş direktoruna müsahibəsində də bildirdi ki Makron hökumətinin Ermənistanla tədarük etdiyi silahlar hücum silahlarıdır, öldürücüdür və Azərbaycan üçün praktiki təhlükə yaradır. Ermənistanın silahlanma prosesi sıyrıyla gedir. Bu ölkənin rəsmi dairələri sülh ətrafında ikili oyun oynayırlar. Sürtülə silahları, xarici havadarlarına arxalanaraq müharibəyə hazırlaşır. Ancaq onlar sülh yoldadır, 44 günlük müharibədən, 23 saatlıq antiterror tədbirlərindən hələ də yaxşı nəticə çıxarmayıblar.

Tahir Rzaev bildirib ki, Ermənistanın müharibə cəhdi ona baha başa gələcək. Təcrübəkar dövlət bu barədə bir daha düşünməli, haqq yoluna gəlməlidir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Mən yəhudiyəm, mən qarabağlıyam, mən azərbaycanlıyam

Milix YEVDAYEV: "Bizi Azərbaycandan ayırmaq mümkün deyil, biz nəinki dostuq, qardaş, biz Azərbaycanın ayrılmaz hissəsiyik"

◆ Tolerantlıq ünvanı

"Azadlıqdan sonra ilk dəfə Qarabağa gedəndə yerlə yeksan olan bir məkən gördüm. Talanmış və yalnız quruca divarları qalmış evlər, dağıdılmış məzarlıqlar, dini ocaqlar, möhv edilmiş təbiət, düşmənin vandallığı insanı dəhşətə gətirirdi. Ancaq indi o diyarlardakı möhtəşəm quruculuq işlərinə baxanda düşüncəyə gəlirdi ki, Azərbaycanda yaşayan türk, yəhudi, ləzgi, udi, avar, taş... fərqli xalqlar bütün xalqlar sözləri əsl mənada öz qızıl əsrlərini yaşayırlar. İndi xalqımız üzəgə, gözü gülür, başıdır və qürurlüdür. Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların nümayəndələri, o cümlədən də yəhudisəlli azərbaycanlı olaraq mən Qarabağ zəfəri ilə fəxr edirəm..."

Quba və Qırmızı qəsəbə...

O, Qubada Qudyalçayın sol sahilində salınmış və dünyada dağ yəhudilərinin kompakt yaşadığı yeganə yer olan Qırmızı qəsəbədə yəhudisəlli ailədə dünyaya göz açdı. Elə ömrünün ən şirin anlarında, ən xoş xatirələrlə bol dövrü də möhz "Qafqaz Yerusəlimi" adlandırılan bu qəsəbə ilə bağlıdır. Qırmızı qəsəbədə böyüyüb boya-baş çatıb, məktəbə yollanıb. İndi də böyük hörmətlə andığı savadlı, tələkəkar və zəhmətkeş müəllimlərinin hərfələri, rəqəmləri, yazmağı, oxumağı öyrənib. Azərbaycan klassik sairələrinin - Xaqaninin, Nizaminin, Füzulinin... vurğunu olub, poeziyaya könül verib, ara-sıra özü də duyğularını misralara düzməyə başlayıb... Onun Qırmızı qəsəbədə keçirdiyi uşaqlıq, yeniyetməlik illəri ilə bağlı ən yaddaqalan anları isə, heç şübhəsiz, öz bayramlarının - Rəşad-Şəna, Yom-Kipur, Pesax, Sukkot, Şavuotun... keçirildiyi günlərlə bağlıdır.

"Yadımdadır, bayramlarda dedəmin (atamıza dedə deyirdik) olımdan tutub qəsəbədəki sınaqqa gedirdim. Böyüklərimizin orada şam yandırmasına, dualar etməsinə, "Tövrat" oxumasına maraqla baxardım.

Bir köhnə odun sobamız vardı, anam bayram günlərində həmişə orada sıldılı, qozlu, pendirli çörəklər, şirin kökəllər bişirirdi... İndiyə qədər də həmin dad-da, ətirdə çörək, kökə yeməmişəm. Bəlkə də onlara anamın əllərinin ətəri deyirdi üçün mənə o qədər ləzzətli gəlirdi, bilmirəm..."

Qubanın Qırmızı qəsəbəsindəki ata ocağının istiliyini, doğma hənirini ömrünün 78 illik çərçivəsində də dünyəvi kimi xatırlayan, uşaqlıq, yeniyetməlik, gənclik günləri, atalı-analı çağları üçün burnunun ucunu göynəyən Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının rəhbəri, "Şöhrət" və "Şərəf" ordenli Milix Yevdayevdir "Tolerantlıq ünvanı" rubrikamızın qonağı. Milix müəllimlə birlikdə onun Qırmızı qəsəbədə başlayan ömür yoluna xatirələr cığırıyla qısa səyahət etdik, ölkəmizdə min illərdir var olan dini dözümlülük, multikultural mühitdə söz açdıq, respublikamızın yəhudisəlli vətəndaşları ilə birlikdə Azərbaycanın Qarabağ zəfərindən qürurla bəhs etdik. Bir həqiqət də çıxım ki, söhbətimiz Milix müəllimin dediyi həm Azərbaycan şairlərinin, həm də öz yazdığı şeirlərin müşayiəti ilə keçdi...

"Çörək ağacının oğlu"

Əsrlərdir Yevdayevlər ailəsinin Azərbaycanda yaşadığını və bu torpağa dərin köklərlə bağlandıqlarını vurğulayan Milix Yevdayev söylədi ki, buna görə də hər zaman İsraili tarixi, Azərbaycanı isə ana vətənləri sayırlar.

- Dədəm İlxan Aqarunovun Yevdayev 1941-1945-ci illər müharibəsində 5 il

ərzində III Ukrayna Cəbhəsində Məhdokdan Avstriyanın mərkəzi Vyanaya qədər döyüş yolu keçmişdi. 1945-ci ildə isə o, vətəna qayıdaraq 40 il Qırmızı qəsəbədə və Qubada çörəkbişirən işləyib. Həmin illər bütün ölkədə vəziyyət çətin idi. Sonradan böyüklərimizdən eşitməmişdim ki, dədəm pulsuz çörək almağa gələnləri də heç zaman əliboş geri qaytarmayıb. Görünür, elə bu səbəbdən qəsəbədə çox az adam onu öz adı ilə çağırır, əksəriyyət dədəmə "çörək ağacı" deyirdi. Bugünün özündə də Qırmızı qəsəbəyə və Qubaya gedəndə o dövrün yaşlı insanları mənə görən kimi deyirlər ki, "çörək ağacının oğlu" gəldi... Bu ad mənim üçün dünyanın ən təmtəraqlı titullarından da əzizdir...

Dədəm yəhudisəlli Batsion Asafovna Aqababeyeva (Yevdayeva) ilə ailə qurub və onlar birlikdə 60 il ömür sürüblər, 6 övlad böyüdüblər. Dədəmin aman-zaman bir qardaşı olub. O, 1946-cı ildə 34 yaşında vəfat edib. Buna görə dədəm ömürümün dörd övladını da bizimlə birlikdə böyüdüblər. Ana tərəfinin kökü isə indiki İrannın Gilan vilayətindəndir. Anamın babasının babası qardaş-bacısı ilə birgə XVII əsrdən Qırmızı qəsəbəyə köçüb. Kompakt yaşamaq yəhudilərə xasdır. Buna görə onların burada yaşadığı məhəllənin adı "Gilan" adlandırılıb. Həmin vaxt bu qəsəbə Yəhudi qəsəbəsi adlandırılmış. 1920-ci ildə Qırmızı Ordu Azərbaycanı tutduqdan sonra qəsəbənin adını çevirib Qırmızı qəsəbə qoyublar.

Nağl kimi dünya

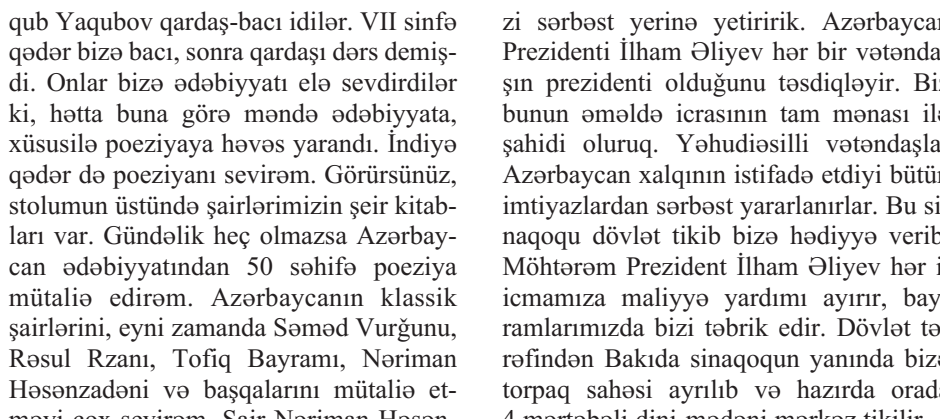

Uşaqlıq dövrü ilə bağlı ən xırda detalları da xatırladığını deyən Milix Yevdayev söyləyir ki, o zaman indiki kimi firavanlıq yox idi. Atası çörəkçi olduğu üçün evdə aclıq sarıdan korluq çəkməsələr də, geyim-kecimləri haqqında bunu demək olmazdı.

Gündüzlər evdə süfrə açılmazdı. Dərsdən gələndə bir tikə pendir-çörək atışdırardıq. Axaşamlar isə mütləq evdə süfrə salınardı, amma evimizdə belə bir qayda var idi ki, dədəm evdə olmasa idi, qazanın ağzı açılmazdı... Bu, ailənin böyüyünə hörmətin ifadəsi idi...

Dədəm çox çətinliklə də olsa, zəhməti ilə əminim dörd qızını böyüdüblər, onların toy-düyünlərini edib. Məktəbi bitirənə qədər qəsəbənin 1 nömrəli tam orta məktəbində oxumuşam. Ravinoviç soyadlı ibtidai sinif müəllimi qəsəbəmizin rəviniydi. Onlar nösiliklə rəvini idilər. O, 54 il həmin məktəbdə dərslər verdi. O qədər tələkəkar müəllim idi ki... Xatırlayıram ki, hünxət dərsində hərfələri düz yazmayanda, zoğal çubuğu var idi, onunla sağ əlimizə vurardı ki, düz yazın. Həmin zoğal çubuğunun "qorxusu"ndan sinifdə hamının xətti "inci" kimi olardı. Hər dəfə şululuq edəndə bizə qulaqburması da verərdi. Amma heç kim inciməz, şikayət etməzdi. İnanın ki, onun dediyi dərslər həyatım üçün bütövlə oldu. İndi də ilk müəllimlərimi müqəddəs insan kimi xatırlayıram və onlardan sonra müəllim məfhumu mənim üçün müqəddəs şəxsə çevrilib.

Ümumiyyətlə, orta məktəbdə bütün müəllimlərimiz seçilmiş şəxslər idilər. Bizə tənbəh də edirdilər, amma əsas o idi ki, hamımızı ürəkəndən, öz övladları kimi sevirdi, biliklərini bizə aşılayırdılar, öyrədirdilər. Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimləri Şifro Yaqubova və Ya-

qub Yaqubov qardaş-bacı idilər. VII sinif qədər bizə bacı, sonra qardaşı dərslər verirdi. Onlar bizə ədəbiyyatı elə sevdirdilər ki, hətta buna görə mənə ədəbiyyata, xüsusilə poeziyaya həvəs yarandı. İndiyə qədər də poeziyanı sevirəm. Görürsünüz, stolumun üstündə sairələrimizin seir kitabları var. Gündəlik heç olmazsa Azərbaycan ədəbiyyatından 50 səhifə poeziya mütaliə edirəm. Azərbaycan klassik şairlərini, eyni zamanda Səməd Vurğun, Rəsul Rza, Tofiq Bayramı, Nəriman Həsənzadəni və başqalarını mütaliə etməyi çox sevirəm. Şair Nəriman Həsənzadə ilə yaxın dostam. Hər dəfə özüm də cızma-qara edirəm...

Bilirsiniz, indi də ötən günlərin gözəl xatirələri ilə yaşayıram. İnsan illər ötdükdə xatirələrə bağlanır və o xatirələr də bir nağıla çevrilir. O nağılı isə heç kəsə vermək istəmirəm. Çünki o nağl sonindir.

*Nağl danışdı nəmən gecələr,
Nağla dolardı sinəm gecələr.
Nağlı günlərim qayıdan deyil,
Qayıdıb yanğımı soyudan deyil,
Nağl kimi gəlir, mənə bu dünyaya.*

Vətən yolu

Milix Yevdayev danışırdı ki, Politexnik İnstitutunun Texnologiya fakültəsinin bitirəndən sonra onu Moskvadan çox uzaqda olmayan bir qəsəbədə işləməyə göndərirdilər. Ancaq o, Moskvada Yüngül Sənaye Nazirliyinə gedib həmin yerdə işləmək istəmədiyini bildirdi. Bu dəfə isə Milix müəllim işləmək üçün məcburən şaxtasi illiklərə işləyən Sibir vilayətinə məxsus Ulyanov şəhərinə seçməli olur.

- Şöhrəti gün ora getmək üçün nazirliyə sonədərlimi götürməyə gəldim. Payız aylarıydı deyə hava soyuq və çiskinliydi. Mən isə nazik pencekdə idim. Orada olan 60 yaşlarında bir qadın halına baxıb dedi ki, bala, belə niyə geyinmişəm? Bilirsiniz ki, hara gedirsiniz? Bu vəziyyətdə orada donarsan. Cavab verdim ki, nəyim varsa öynim-dədir və ora getməkdən başqa seçimim yoxdur. Qadın dedi ki, yaşadığın yera getmək istəyirsənsə, sabah gəl, əgər nazir məktubla qol çəksə, səni Azərbaycana göndərərlik. Elə də oldu. Məna yaşadığım yerdə işlə təmin olunmaq üçün icazə verildi.

Qayıdıb Azərbaycana gəldim və 1 nömrəli ayaqqabı fabrikində işə düzəldim. Orada işlədiyim bir il müddətində vəzifəm nəzərəticədən sexin texnologiyasına qədər, məaşım isə 68 manatdan 140 manata yüksəldi.

O zaman yüngül sənaye nazirinin müavini olan Tahir Qafarov vaxtilə diplom rəhbərini olmuşdu, eyni zamanda diplom müdafiəsində müdafiə komitəsinin sədri idi. Onun həm diplom işimdən, həm də müdafiə zamanı çıxışından xoşu gəlmişdi deyə bir dəfə mənə təklif etdi ki, nazirliyə yanına işləməyə gəlim. Qəbul etdim və bir aydan sonra nazirlikdə işləməyə köçürüldüm. Beləliklə, 1972-ci ildən Yüngül Sənaye Nazirliyi bağlanana qədər orada işlədim, mühəndislikdən şöbə rəisinə qədər yüksəldim və elə oradan da təqaüdə çıxdım.

Onu da deyim ki, nazirlikdə işlədiyim dövrdə Belarus Xalq Təsərrüfatı İnstitutunda da təhsil aldım. Təqaüdə çıxdıqdan sonra isə Dağ Yəhudiləri Dini İcmasına sədrlik etməyimi məsləhət gördüldü və qəbul etdim. Artıq 10 ildən çoxdur bu vəzifəni icra edirəm.

Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının sədri söylədi ki, Azərbaycanda yəhudi xalqının yaşayış inkişaf etməsi üçün digər dövlətlərdən də yaxşı şərait var.

- Sınaqqa gəlmisiniz və gördünüz ki, qapılarımız təybatay açıqdır, amma Avropa, Fransada gedib bir sınaqqa sərbəst şəkildə gəlməzsən. Hər 10 addımdan bir bu məkanları avtomatlı, silahlı əsgərlər qoruyur. Biz isə bütün dini ayinlərimi-

söz mənə tutdu. Söz verildə dedim ki, Rav Xaym, sizdən fərqli olaraq biz Azərbaycanda küçədə də yəhudiyyət, evdə də...

O vaxt birinci xanım Mehriban Əliyeva və konfrans iştirakçıları Azərbaycana dəvət etdi ki, gəlib ölkəmizdə olan multikultural mühiti öz gözləri ilə görsünlər.

Rəhmətlik Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Tolerantlıq xalqın yüksək mədəniyyətinin təzahürüdür".

Balıq sudan ayrıldı, candan ayrıldı. Biz yəhudilərin də Azərbaycana və Azərbaycan xalqına, ana yurda eşqimiz var. O eşq gəldi-gedər deyil. Fikir vermisiniz, dünyanın hər yanında olursaq olaq, soruşanda fəxrli deyirik ki, azərbaycanlıyıq.

*Babələrin gur səsinə,
Koroğlular nərasində,
Tarixlərin səhifəsində
qızıl hərflə yazılacaq,
biz azəri bələsiyik.*

Həm Birinci, həm İkinci Qarabağ müharibəsində yəhudi övladları da cəsarətlə vuruşublar. Albert Aqarunovun qəhrəmanlığının özü tarixi epopeyadır. Bütün bunlar yəhudilərin Azərbaycana olan bağlılığının bariz göstəriciləridir. Biz Azərbaycanı ayırmaq mümkün deyil. Biz nəinki dostuq, qardaş, Azərbaycanı ayrılmaz bir hissəsiyik. Biz dil açandan iki dildə danışırıq, həm Azərbaycan, həm də yəhudi dilində.

Okeanın o tayında erməni təəssübkeşləri təkbaşına susdurdu

Hələ Vətən müharibəsinə qədərki dövrdə özünün də ölkəmizin milli maraqlarını dünyanın əksər yerlərində, o cümlədən ABŞ-də, hansı ki, erməni lobbisi burada çox güclüdür, müdafiə etdiyini deyən Milix Yevdayev vurğulayır ki, heç zaman haqq sözünü deməkdən çəkinməyib və bu gün də eyni mövqeyi saxlayır.

- ABŞ-nin Kaliforniya ştatında 1 milyona yaxın sayı olan erməni diasporu yaşayır. Onlar 2015-ci ildə Kaliforniya Senatına qətnamə vermişdilər ki, bu ştat erməni separatçıların yaradığı dərnaqarası Dağlıq Qarabağı tanısin. Los-Anceles ezam olunaraq Senatda bu qətnaməyə qarşı çıxış etdim. Həm mənə, həm də erməni çıxışçıya hərdəmi 5 dəqiqə vaxt ayırmışdılar. Hansı dildə danışacağımı soruşanda dedim ki, ingilis dilini bilirməm, amma doğma Azərbaycan dilində danışacağam. Dedi ki, o zaman sənə 5, tərcüməçiyə 5 dəqiqə vaxt veririk, eyni zamanda erməni çıxışçının vaxtını 10 dəqiqə artırırıq. Orada altı nəfər erməni deputat var idi, onlardan biri isə Bakı ermənisi idi. Onlar mənə sual etdilər ki, azərbaycanlı deyilsiniz, amma bu necə olur ki, 17 min kilometr uzaqdan gəlib, Azərbaycanı müdafiə edirsiniz? Dedim ki, bəli, yəhudisəlliyəm, amma Azərbaycan vətəndaşıyam. İsrail tarixi, Azərbaycan isə doğma vətənimizdir. Siz indi bu qətnamə ilə müharibəni qızdırırsınız, lakin o müharibədə nə siz, nə də sizin övladlarınız vuruşmayacaq. Savaşın arxası azərbaycanlılar və Azərbaycanı yaşayan xalqların övladları olacaq.

İndi eyni sual özünü qaytarıram ki, bəs sizin nə marağınız var ki, 1000 kilo-

da əminlik yaradırdı ki, Vətən müharibəsində Azərbaycanın yüz, iki yüz minlik yox, on milyon ordusu düşmənlə savaşırdı. Eyni zamanda da Qarabağın xilas-karı möhtəşəm Prezidentimiz İlham Əliyev Vətən müharibəsi günlərində informasiya savaşı apararaq beynəlxalq ictimaiyyətdə Azərbaycan haqqıqlarını çatdırırdı. Həmin zaman beynəlxalq KİV-ə 30-dan çox müsahibə verən və qərəzli jurnalistləri yerində tutan Müzəffər Sərkərdəmi dünyəvi sübut etdi ki, Azərbaycan və Azərbaycan Prezidenti kimdir.

44 günlük savaş boyu Prezidentimizin sərgilədiyi qətiyyətli siyasəti görəndə tam əmin oldum ki, çox tezliklə torpaqlarımız azad olunacaq.

*Səsinə Koroğlu nərasini gördüm,
Gözündə Təmrinin nurunu gördüm,
Dizində Koroğlu taparı gördüm,
Onda bildim ki, qayıdır Vətən.*

İki yüz il boyu ermənilərin şərəfinə düşən Azərbaycan xalqı çox zülm gördü, zillət çəkdi. Amma sınımadı, sonda haqqı, ədaləti bərpa etdi, ətəzi bütövlüyümüzü, suverenliyimizi təmin olundu. Bu dünyada hər şeyin sahibi olmaq olar, amma xoş günün qazanmaq lazımdır. Qalib Liderimiz İlham Əliyev bu ölkədə yaşayan milliyətindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq, bütün xalqları xoş günlərin yiyəsi, başıca, qürurlu etdi...

İndən sonra isə xalq olaraq özümüzü gözün vəzifə ölkəmizin milli maraqlarını düşüb bəbəyimiz kimi qorumaqda.

Bu yazı vasitəsilə Milix Yevdayevin 78 illik ömrü yolunun təmsalında Azərbaycan doğulan, bu torpağa ürəkəndən bağlı olan dağ yəhudilərinin ölkəmizdəki yaşayış tərzinə ötürü işiq tutmağa, əsrlərdir Odlar diyarında kök salaraq yaşayan bu insanların Azərbaycanında min illərdir var olan tolerantlıq mühitində xalqımızla necə qaynayıb-qarışdıqlarını göstərməyə çalışdıq. Ruhi saflığın hökm sürdüyü sınaqda Milix Yevdayevlə müsahibəmiz zamanı nədən danışsaq da, ələ söhbətimiz hərənib-firənib Azərbaycan xalqının tarixindən, keçmişindən süzülərək bu günə qədər gələndə milli-mənəvi dəyərləri arasında başlıca yeri tutan tolerantlığın üstünə yön aldı... Tolerantlığın elə həm də azərbaycançılıq olduğunun danılması gerçəkliyi vurğulandı...

*YasəməN MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*

Dördüncü Azərbaycan Karyera İnkişaf Forumu olub

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyinin təşkilatçılığı ilə ölkəmizdə dördüncü Azərbaycan Karyera İnkişaf Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Bu günün təcrübəsindən sabahın çağırışlarına!" deyəni ilə təşkil olunan forumun məqsədi karyera inkişafı üzrə ölkədə və dünyada olan uğurlu nəticələr, global trendlər və müasir yanaşmalar, təhsildə effektiv öyrənmə və öyrətmə mexanizmlərinin qurulması üçün əsas meyarlar, əmək bazarında tələb olunan bacarıqların əhəmiyyəti və inkişafı yollarını müzakirə etmək olub.

Forumun açılışında çıxış edən əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət siyasətinin mərkəzində vətəndaş rifahının dayandığını, hər bir ölkədə insan rifahında ən önəmli faktorun məşğulluğun təminatı olduğunu qeyd edib. Nazir məşğulluğun təminatı prosesində əsas istiqamətlərdən birinin insan resurslarının daim güclənən milli iqtisadiyyata, daim dəyişən əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq inkişaf etdirilməsi olduğunu bildirib.

Dövlət proqramlarında layihə əməyini, məşğulluğun təminatını mühüm yer tutduğunu, bu sahədə atılan addımlar diqqətə çatdırılıb. 2018-2024-cü illərdə minimum əməkhaqqında 2,7 dəfə, orta aylıq əmək-

haqqında təqribən 2 dəfə, əməkhaqqı fondunda 3 dəfə, son 6 illik dövrdə əmək müqavilələrinin sayında 609 min artım olduğu qeyd edilib. 1,8 milyon vətəndaşa məşğulluq xidmətlərinin göstərildiyi, onlardan 600 mindən çox vətəndaşın işlə təmin edildiyi, 36 min şəxsin peşə hazırlığına cəlb olunduğu, ildə 120-130 min nəfər yuxarı sinif şagirdinə peşəyönümlü xidmətlərin göstərildiyi vurğulanıb.

Özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində 93 min vətəndaş üçün kiçik təsərrüfatların yaradıldığı, aktiv məşğulluq proqramlarının daim genişləndirilməsi və sayının artırılmasının əsas prioritetlərdən birini təşkil etdiyi diqqətə çatdırılıb. İşğaldan azad edilən ərazilərimizə köç etmiş sakinlərin layihəli əməyinin, məşğulluğunun təminatı işləri qeyd olunaraq, layihəli əməyin, məşğulluğun təminatı prosesində hazırlıqlı, səriştəli, əmək bazarının tələblərinə uyğun bilik və bacarıqlara malik insan resurslarının yaradılmasının mühüm amil olduğu bildirilib.

Əmək və məşğulluq sahəsində xidmətlərin elektronlaşdırılmasının həmin xidmətlərin vətəndaşlar üçün əlçatanlığını artırılmasına imkan yaratdığı diqqətə çatdırılıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin 160 xidmətindən 145-dən çox xidmətin və ya 90 faizdən çoxunun rəqəmsallaşdırıldığı qeyd edilib. Əmək müqavilələrinin "Əmək və Məşğulluq" al-

tsistemi platformasında e-qaydada imzalanması prosesində bəhs olunub, nazirliyin elektron layihələrinin bir çox beynəlxalq mükafatlara layiq görüldüyü bildirilib.

Nazir forumun işinə uğurlar arzulayıb, bu tədbirin müsbət nəticələr verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Azərbaycan Karyera İnkişaf Forumunun hesabata videosu yayımlanıb.

Sonra forumun rəsmi panel sessiyası başlandı. Agentliyin İdarə Heyətinin sədri Sadiq Əliyevin moderatoru olduğu paneldə spikerlər - əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov, Dövlət İmtahan Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Məleykə Abbaszadə, Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev, Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov əmək bazarının hazırkı vəziyyəti, təhsildə effektiv öyrənmə mexanizmləri və inkişaf yolları ilə bağlı çıxışlar edib, sualları cavablandırılıb.

Forumda "Təhsildən karyeraya: Gələcəyin innovativ həlləri", "İnnovasiya, əməkdaşlıq və global mobillik" və "İnsan kapitalının inkişafı və təşkilati mədəniyyət" adlı panellər üzrə yerli və xarici spikerlərin iştirakı ilə müzakirələr də keçirilib.

"Qərbi Azərbaycan torpaqlarının tarixi və mədəni irsi" fənn proqramının təqdimatı keçirilib

Azərbaycan Dillər Universitetində "Qərbi Azərbaycan torpaqlarının tarixi və mədəni irsi" adlı (magistratura pilləsi üçün) fənn proqramının təqdimatı keçirilib. Proqramı Qafqazşünaslıq və Azərbaycan tarixi kafedrasının əməkdaşları Xatirə Hacıyeva, Namiq Kərimov və Ramin Quliyev hazırlayıblar.

Tədbirdə öncə Dövlət himni səsləndirilib. Qərbi Azərbaycanla bağlı hazırlanan video-cərx izlənilib. ADU-nun rektoru akademik Kamal Abdulla tədbir iştirakçılarını salamlayıb, təqdimatın əhəmiyyətindən danışdı. Qərbi Azərbaycanla bağlı hazırlanan elmi vəsaitlər, nəşrlər və proqramların böyük önəm kəsb etdiyini qeyd edərək deyib: "Bu gün Azərbaycan böyük tarixi missiyayı uğurla davam etdirir. Qərbi Azərbaycana qayıdış və tarixi torpaqlarımıza yenidən qovuşmaq hər birimiz üçün vacib işdir. Bu mənada hazırlanan dərslər, elmi vəsaitlər, fənn proqramları öz aktuallığı ilə se-

çilir. Bu mənada "Həqiqətin onomastikası" kitabını qeyd etmək istərdim. Gərgin tədqiqat işlərinin bəhrəsi olan bu kitab erməni vandalizminin və erməni saxtakarlığının ən bariz nümunələrindən birinə - tarixi Azərbaycan torpaqlarında, indiki Ermənistan Respublikası ərazisində ösürən boyu yaşaymış azərbaycanlıların izlərini silməsi üçün bəzə məxsus 1600-ə yaxın toponim, hidronim, oronimlərin kütləvi şəkildə dəyişdirilməsi və saxtalaşdırılması, bir çox yaşayış məntəqələrinin isə məqsədli şəkildə yer üzündən tamamilə silinməsi faktlarına həsr olunub. Azərbaycan Dillər Universitetində Qafqaz-

şünaslıq və Azərbaycan tarixi kafedrasının hazırladığı "Qərbi Azərbaycan torpaqlarının tarixi və mədəni irsi" adlı fənn proqramı da Qərbi Azərbaycanla bağlı görülən işin növbəti bariz nümunəsidir".

Qərbi Azərbaycan İcması-nın sədri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əziz Ələkbərlı tədbirin əhəmiyyətindən söz açıb. Qeyd edib ki, Qərbi Azərbaycana qayıdış bu gün Azərbaycan xalqının ümummilli məsələlərindən biridir, ata-baba torpaqlarına qayıdış soydaşlarımızın ən ümdə amalıdır: "Qərbi Azərbaycana qayıdış hər birimiz üçün xüsusi mənə kəsb edir.

Xalqımız ösürən boyu tarixi torpaqlarında yaşamaq, öz hüquqlarını qorumaq üçün böyük fədakarlıq göstərsə də, müxtəlif dövrlərdə amansız sınaqlara, yurd itiksinə məruz qalmışdır. XX əsrin sonu - XXI əsrin əvvəllərində qonşuluğa və bəşəri normalara zidd olaraq Ermənistan düşməni qüvvələrinin himayəsi altında Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini ələ keçirmiş və 30 il işğal altında saxlamışdır".

Daha sonra çıxış edənlər Milli Məclisin deputatı Ceyhan Məmmədov, AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun Qərbi Azərbaycan şöbəsinin müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Cəbi Bəhramov, ADU-nun Qafqazşünaslıq və Azərbaycan tarixi kafedrasının müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Xatirə Hacıyeva, kafedranın dosenti, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Namiq Kərimov, kafedranın baş müəllimi Ramin Quliyev mürəzələlərdən çıxış etdilər.

Tədbir gələcək elmi əməkdaşlıq və silsilə tədbirlərin keçirilməsi ətrafında müzakirələrlə davam edib.

"Azərbaycan"

Qərbi Azərbaycan İcması: Fransa səfirinin açıqlaması ksenofob mahiyyət daşıyır

"Son günlər bəzi Qərb ölkələrinin daim əllərində bayraq etdikləri "söz azadlığı", "fikir müxtəlifliyi" nə nə qədər düzəldə bilsəniz bəsləmələrinin bir daha şahidi oluruq. Fransanın Azərbaycanı qərbi səfirini tez-tez Azərbaycana qarşı "dahiyanə" tvitlər yazan Ermənistanlaq səfir heyətindən geri qalmaqda qüvvətli düşmüş, lakin onun da tviti həmkarında olduğu kimi, çox uğursuz alınmışdır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Qərbi Azərbaycan İcmasının bəyanatında yer alıb.

Bəyanatda həmçinin deyilir: "Üstünlük, səfirin açıqlaması ksenofob mahiyyət daşıyır və bu mənada, Cəzəf Borelin "Avropa bağıdır, qalan dünya isə cəngəllik" məmunlu irqi tezisinin davamıdır. Bütün bunlar Fransa diplomatiyasının iflasının, düşüncə acıncıqlı vəziyyətin daha bir bariz nümunəsidir".

"Bu təzyiqlərin əsl səbəbi Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etməsidir"

"ABŞ-nin Azərbaycanı qərbi səfirliyinin ölkəmizin daxili işlərinə qarışan və böhtan dolu bəyanatını sört şəkildə qınayırıq. Azərbaycanı qarşı şər kampaniyasını ölkəmizdə guya söz azadlığı sahəsində olan problemlərin olması ilə izah etməyə cəhd edən ABŞ səfirliyinin diqqətinə çatdırmaq istərdik ki, bu təzyiqlərin əsl səbəbi Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etməsidir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Qərbi Azərbaycan İcmasının bəyanatında qeyd olunub.

Bəyanatda deyilir: "ABŞ-nin hazırkı administrasiyası azərbaycanlılara qarşı etnik və dini əsaslarla ayrı-seçkilik siya-

səti aparmaqla, ölkələrin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə seçkilə yanaşmaqla, Ermənistanın deportasiya, etnik təmizləmə, təcavüz və işğal siyasətinə dəstək verməklə insan hüquqlarından danışmaq haqqını itirmişdir. Biz Qərbi Azərbaycan İcması olaraq bu ədalətsiz yanaşmanı, ayrı-seçkililiyi daim hiss edirik.

Bundan əlavə, ABŞ səfirliyinin özlərinə gəldikdə növbəti azacıq tənqiddə, hətta adi suala belə aqressiv ritorika ilə cavab verməsi onların yeri gəldi-gəlmədi pafosla danışdıqları "söz azadlığı"na, "fikir müxtəlifliyi" nə olan namərdliyi göstərir.

Biz ABŞ-nin hazırkı administrasiyasından ölkəmizin daxili işlərinə müdaxiləsinə, xalqımıza qarşı ayrı-seçkililiyə və insan hüquqlarından siyasi məqsədlər üçün sui-istifadəsinə son verməyi tələb edirik".

İtaliyanın hərbi nümayəndə heyəti ölkəmizə səfər edib

Azərbaycan və İtaliya Müdafiə nazirlikləri arasında imzalanan plana əsasən, İtaliya Respublikasının hərbi-mülki əməkdaşlıq (CIMIC) üzrə hərbi ekspertləri ölkəmizə səfər ediblər.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin məlumatı verilib.

Bildirilib ki, Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr İdarəsində İtaliya nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Qonaqlara müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun müvafiq qərarı ilə

təsdiq edilmiş Müdafiə Nazirliyinin Kommunikasiya Strategiyası barədə brifinq

təqdim olunub. Eyni zamanda Azərbaycan Ordusunun Qələbəsi ilə nəticələnən 44 günlük Vətən müharibəsi, eləcə də sonrakı əməliyyatlarda informasiya təminatı və dezinformasiya ilə mübarizə tədbirləri haqqında ətraflı məlumat verilib.

İtaliyalı hərbi ekspertlər tərəfindən hərbi-mülki əməkdaşlığa dair brifinqlər təqdim edildikdən sonra bu sahədə qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi məqsədilə müzakirə edilən, qarşılıqlı maraq doğuran suallar cavablandırılıb.

Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı cinayətlərin sayı azalıb

2024-cü ilin yanvar-noyabr ayları ərzində narkomanlığa və narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizənin nəticələri Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupu tərəfindən müqayisəli şəkildə təhlil edilərək ümumiləndirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının daimi fəaliyyət göstərən işçi qrupundan məlumat verilib.

Cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilən kompleks əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində ümumilikdə 8549 cinayət faktı aşkarlandı. Onlardan 2837-si narkotik vasitələrin qanunsuz əldə edilib, 6-si isə digər cinayətlərlə bağlı olub.

Aşkarlanmış faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən ümumilikdə müsadirə olunmuş 6 ton 403 kiloqram 647,445 qram narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin 524 kiloqram 59,659 qramını heroinin, 5 ton 313 kiloqram 809,136 qramını marixuananın, 164 kiloqram 849,07 qramını tiryəyin, 38 kiloqram 852,443 qramını həşişin, 205 kiloqram 385,123 qramını psixotrop maddələrin, 156 kiloqram 692,014 qramını digər narkotik vasitələr təşkil edib. Həmçinin göstərilən dövr ərzində 38 min 807 ədəd metadon, 15 min 392 ədəd cə-

təmə kolu, 429 qram və 240 ədəd həb (güclü təsir edən maddə), 10 qram prekursor qanunsuz dövriyyədən götürüldü.

Hesabat dövründə Daxili İşlər Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin və digər aidiyyəti qurumların nümayəndələrinin iştirakı ilə 1439,6 hektar sahədə 2.864.953 ədəd metadon həbi, 1710 ədəd və 44 qram güclü təsir edən maddə çıxarıldı.

Ümumilikdə, aşkar edilmiş cinayətlərin 313-ü qrup halında törədilib. Həmin faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən çəkisi 2 ton 471 kiloqram 706,851 qram narkotik vasitə və psixotrop maddə, 13220 ədəd metadon həbi və 213,4 qram güclü təsir edən maddə müsadirə olub.

2888 cinayət faktı əvvəllər məhkum olunmuş şəxslər tərəfindən törədilib və onlardan 1 ton 895 kiloqram 31,5 qram müxtəlif növ narkotik vasitə və psixotrop maddə müsadirə edilib.

Ötən ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2024-cü ilin müvafiq dövründə narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən aşkar edilən faktların sayı 1209, narkotiklərin qanunsuz satışı ilə bağlı faktların sayı 321, narkotiklərin satış məqsədi olmadan qanunsuz əldə edilib saxlanılması ilə əlaqədar faktların sayı 798, narkotik xassəli bitkilərin qanun-

suz kultivasiya edilməsi ilə bağlı faktların sayı 66, digər növ cinayət faktlarının sayı 24, həmçinin qaçaqmalçılıq-la bağlı cinayətlərin sayı 31 fakt, qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış narkotik maddələrin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə ərazisinə gətirilməsi ilə bağlı 235 fakt aşkar edilib, həmin faktlar üzrə qanunsuz dövriyyədən ümumi çəkisi 2 ton 406 kiloqram 149,481 qram narkotik vasitə və psixotrop maddə, 38807 ədəd metadon həbi, 1710 ədəd və 44 qram güclü təsir edən maddə çıxarıldı.

2023-cü ilin 11 ayı ilə müqayisədə 2024-cü ilin müvafiq dövründə qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış güclü təsirə malik narkotik vasitələrin, o cümlədən heroinin çəkisi 1 ton 362 kiloqram 590,155 qram (72,2 faiz), tiryəyin çəkisi 100 kiloqram 304,898 qram (37,8 faiz), həşişin çəkisi 14 kiloqram 607,199 qram (27,3 faiz), kokainin çəkisi 750,831 qram (100 faiz), psixotrop maddələrin çəkisi 202 kiloqram 566,206 qram (49,7 faiz) azalıb.

Təhlil göstərir ki, qeyd olunan xarici ölkə mənşəli narkotik vasitələrinin təxminən 95 faizdən çoxu qaçaqmalçılıq və digər qanunsuz yollarla ölkəyə gətirilib. Müsadirə edilmiş müxtəlif növ narkotik vasitələrin 5 ton 313 kiloqram 809,136 qramını (82,9 faiz) marixuanaya təşkil edib. Onun da 4 ton 638 kiloqram 315,436 qramı (87,2 faiz) tərkibi psixotrop maddələrlə zənginləşdirilmiş xarici ölkə mənşəli olub. 675 kiloqram 493,7 qram (12,7 faiz) isə içliq şərhi ilə uyğun olaraq ölkə ərazisində, istixanalarda, zirzəmilərdə, meşə ovalıqlarında və çay yataqlarında qanunsuz kultivasiya edilib.

Dövlət Komissiyasının işçi qrupunun təşkilatçılığı ilə bu il aprelin 16-17-də Müsadirə edilmiş narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və onların prekursorlarını Məhəmmədov Komissiyası tərəfindən 1741 məhkəmə hökümü ilə bərosində məhəmmədov qərarı qəbul edilmiş 3 ton 430 kiloqram müxtəlif növ narkotik vasitə və psixotrop maddə, 60189 ədəd həb metadon, 58773 ədəd narkotik xassəli çətənə bitkisi, həmçinin 3477 ədəd həb, 19341 ədəd kapsul, 24 flakon, 4 ampula, 81,446 qram güclü təsir edən maddə, eyni zamanda iyulun 22-də Dövlət Sərhəd və Dövlət Təhlükəsizliyi xidmətlərində saxlanılan 17 cinayət işi üzrə bərosində məhəmmədov qərarı qəbul edilmiş 248 kiloqram 293,151 qram müxtəlif növ narkotik vasitələr yandırma üsulu ilə məhv olub.

Həmçinin 43 rayon və şəhərdə qanunvericiliyə uyğun olaraq 1990 hökmü və qərar üzrə az və keyli miqdarda müsadirə edilmiş müxtəlif növ narkotik vasitələr və psixotrop maddələr, o cümlədən çətənə bitkisi rayon və şəhər komissiyaları tərəfindən yandırma yolu ilə məhv edilib.

Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən bütün növ sərəxşluq hallarının müəyyən edilməsi üçün Səhiyyə Nazirliyinin Respublika Narkoloji Mərkəzinə 82278 nəfər istiqamətləndirilib. Onlardan narkotikdən istifadənin təyini edilməsi məqsədilə tibbi müayinədən keçirilmiş 2840 nəfərdən 1792 nəfərin istifadəsi məhkəmə müəyyənləşdirilib.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Tacikistan-Azərbaycan ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 7-ci iclası keçirilib

Tacikistan Respublikasının Düşənbə şəhərində Azərbaycan Respublikası və Tacikistan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq məsələləri üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyanın 7-ci iclası keçirilib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, iclasda Azərbaycanın ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev və Tacikistanın iqtisadi inkişaf və ticarət naziri Zavki Zavrızadə çıxış ediblər.

Sonra Azərbaycanın iqtisadiyyat nazirinin müavini Rövnaq Abdullayev, mədəniyyət nazirinin müavini Səadət Yusifova, gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev və

Dövlət Turizm Agentliyi sədrinin müşaviri Kənan Quluzadənin çıxışları dinlənilib.

Iclas protokolunun imzalanmasından sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti ilə Tacikistanın Baş naziri Kohir Rəsulzoda, xarici işlər naziri Sirojiddin Muhriddin və Tacikistan Hökuməti yanında Ətraf Mühitin Mühafizəsi Komitəsinin sədri Bahodur Şeralizoda arasında görüşlər keçirilib.

Ötən illərlə müqayisədə əmək müqaviləsinin sayında artım qeydə alınıb

"Ölkəmizdə əmək bazarının tənzimlənməsində müasir üsullar tətbiq edilir. Məhz bunun nəticəsidir ki, ötən illərlə müqayisədə əmək müqaviləsinin sayında 609 min artım əldə edilmişdir. Bunun 80 faizi özəl sektorun payına düşür, yəni özəl sektorlarda 500 mindən çox əmək müqaviləsi imzalanmışdır."

Bu sözləri Karyera İnkişaf Forumunda əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib.

Nazir qeyd edib ki, dövlət siyasətinin prioriteti Azərbaycan vətəndaşının rifahıdır: "So-

sial iqtisadi islahat paketləri çərçivəsində əməkhaqqı fondunun artması istiqamətində uğurlar əldə edilmişdir. Eyni zamanda 600 mindən çox vətəndaş işə düzülüb, 93 min ailə özünüməşğulluq proqramı ilə təmin olunub. Bu proqramların daha da artırılması hədəflənir."

Əmək bazarının tənzimlənməsində müasir üsulların tətbiq edildiyini bildiren S.Babayev insan resurslarının dəyişən dünyada inkişaf etməsinin şərt olduğunu deyib: "Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən 145 elektron xidmət həyata keçirilib. Ötən dövr ərzində xidmətlər bir çox beynəlxalq mükafatlara layiq görülüb".

İşgaldan azad olunmuş ərazilərə köçürülən sakinlərdən 4 minədək şəxsin məşğulluğu təmin edilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyi işgaldan azad olunmuş ərazilərə köçürülmüş sakinlərin aktiv məşğulluq proqramları ilə əhatə olunması tədbirlərini davam etdirir.

Həmin sakinlərdən artıq 4 minədək şəxsin məşğulluğu təmin olunub. Eyni zamanda sakinlər üçün peşə hazırlığı kurslarının təşkili işləri aparılır. Artıq 125 sakin işəgötürənlərlə birgə təşkil olunan peşə hazırlığı kurslarına cəlb edilib.

Doğma yurdlarına qayıdan vətəndaşlardan 145 sakin üçün işə özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində kiçik təsərrüfatlar da yaradılıb.

İşgaldan azad edilmiş ərazilərdə əmək yarmarkalarının təşkili də davam etdirilib. Cari ildə həmin ərazilərdə daha 6 yarmarka keçirilib.

Yaxın zamanlarda kosmik turistlərin də sayı artacaq

"Yaxın zamanlarda təkə kosmik texnologiyaların deyil, həmçinin astro-navtlarla bərabər kosmik turistlərin də sayı artacaq".

Bunu Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinin ("Azərkosmos") İdarə Heyətinin sədri Saməddin Əsədov "Kosmik tibbin əsasları" mövzusunda təlimin açılışında bildirib.

"Öminəm ki, növbəti onillikdə kosmosa yollanan insanların sayı dəfələrlə artacaq. Bu baxımdan kosmik tibbin daha geniş tətbiqi və tədqiq olunması vacibdir. Azərbaycan 2008-ci ildən etibarən kosmik sahənin təhlilinə başlayıb. Bu gün ölkəmiz işi iqtisadətə geniş fəaliyyət göstərir. Artıq Azərbaycan dünya səviyyəsində kosmik sahədə aktiv rol oynayan ölkə kimi tanınır", - deyər S.Əsədov deyib.

2024-cü ilin yadigarları

Yola salmağa hazırladığımız 2024-cü il Azərbaycanında bir çox yeni sənaye müəssisələrinin, sosial infrastrukturunun, xidmət obyektlərinin yaranma tarixi kimi də yadda qalacaq. Başqa sözlə, bu il sosial-iqtisadi həyatın elə bir sahəsi olmadı ki, orada mühüm yeniliklər baş verməsin. Əlbəttə, turizm sektoru da istisna təşkil etmədi.

Bu il iyunun 13-də Prezident İlham Əliyev Abşeron rayonu ərazisində Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinin açılışında iştirak etdi. Palçıq vulkanları təbiətin maraqlı hadisəsidir. Odur ki, belə bir kompleksin yaradılması təqdirəlayiq haldır.

Palçıq vulkanları dünyanın bir çox yerlərində mövcuddur. Azərbaycan isə palçıq vulkanlarının nadir və klassik inkişaf regionu kimi tanınır. Belə ki, Yer kürəsində məlum olan 2 mindən artıq palçıq vulkanının 350-dən çoxu Azərbaycanın şərqi və Xəzər akvatoriyasında yerləşir. Palçıq vulkanları əsasən Abşeron yarımadası, Bakı ətrafındakı adalar qrupu, Şamaxı, Qobustan və cənub-şərqi Şirvanda yayılıb.

Sözgedən Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi də Bakıdan 59 kilometr cənub-qərbdə, Qobustan qəsəbəsindən təxminən 17 kilometr şimal-qərbdə, Şamaxı istiqamətinə gedən əsas yolun üstündə dəniz səviyyəsindən 235 metr hündürlükdə yerləşən ərazidə yaradılıb. Bura "Qılınc" palçıq vulkanlarının ərazisi kimi tanınır. Ərazinin turizm imkanları qiymətləndirildikdən sonra burada turizm kompleksinin yaradılması qərara alınıb.

Beləliklə, "Regionların 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" çərçivəsində növbəti turizm infrastrukturunun yaradılması layihəsi uğurla icra olunub. Kompleksin təməli 2021-ci il

aprelin 22-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə qoyulub.

Kompleks 12 hektar ərazidə tikilib. Burada inzibati bina inşa olunub. Yaradılan yeni turizm infrastrukturunu yerli əhali, xüsusilə ətraf ərazilərdə məskunlaşmış insanlar üçün

Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi

onlarla yeni iş yerinin açılması imkan verir.

Belə bir kompleksin açılması Azərbaycanda turizm sektorunun böyük potensialı olduğunu bir daha göstərir. Həm də turizmin əksər növlərinin inkişafı üçün imkan var. Dövlətin qeyri-neft sektorunun bu sahədə də xüsusi diqqət ayrılması, nəticədə uğurla nail olunması turizmin getdikcə daha çox inkişaf edəcəyindən xəbər verir.

Bəz konkret olaraq Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksinə gələn ziyarətçilər, qonaqlar nə gözləyirlər? Burada onlar üçün informasiya Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Mərkəz sərgi zalından və emalatxanadan ibarətdir. Mərkəzdə palçıq vulkanlarının xüsusiyyətləri, təbii və müalicəvi xüsusiyyətləri haqqında məlumat əldə etmək, palçıq vulkanının ma-

keti ilə tanış olmaq mümkündür. Burada, eləcə də ölkəmizin hər yerindən toplanmış 80-ə yaxın nadir mineral nümayiş etdirilib. Sərgidə mineral nümunələrinin adı, kimyəvi tərkibi və götürüldüyü yatağa dair məlumatlar da yer alır. Emalatxanada isə dulusçuluq və neftlə rəsmlərin çəkilməsi üzrə master-klaslar təşkil edilir.

Kompleksdə "Qılınc" palçıq vulkanını yaxından izləmək olar. Bu vulkanlar bir sırada düzülüb 8 sopkadan (təpə) ibarətdir. Sopka brekçiyası (iri qunt süxurları) böyük bir sahəni əhatə edərək şimal-şərqə qədər uzanan iki zolaq əmələ gətirib. 20 hektar sahəyə yayılan brekçiyaların uzunluğu 300-500 metrdir. Bu zolaqların eyni səviyədə 50 metr çatır. Ümumilikdə ölkəmizdəki vulkanların 60 faizi aktiv sayılırsa da, elmi

mənbələrdə "Qılınc" vulkanının güclü püskürmələri barədə məlumat rast gəlinmir.

Kompleksdə Təbiət tarixi sərgi zalı da eksponatlarının zənginliyi ilə böyük maraq doğurur. Burada Azərbaycan və dünya faunasına aid vohşi və ev heyvanlarının skeletləri, ölkəmizin təbiətinə aid olan həşəratlar, suda-quruda yaşayanlar və sürünənlər sərgilənir.

Nümayiş etdirilən bütün heyvan skeletləri və canlılar orijinal eksponatlardır. Bu eksponatlar biotika normalarına uyğun olaraq hazırlanıb və bioloji ölümdən sonra Azərbaycan müxtəssisləri tərəfindən onilliklər ərzində müxtəlif yerlərdən toplanmış heyvan skeletlərinə bənzərdir. Bu sərgiyə baxanlar ölkəmizin faunasının nə qədər zəngin olduğunu görürlər. O da təqdirəlayiq haldır ki, uşaqların və məktəblilərin ətraf ələmə maraqlarını

artırmaq və onlarda heyvan skeletləri barədə təəssürat yaratmaq məqsədilə divarlarda müxtəlif heyvanların şəkilləri və illüstrasiyaları sərgilənir. Burada eləcə də milli parklarımızda dövlət mühafizəsinə götürülmüş bir sıra heyvanların, o cümlədən bəbir, bezoar keçisi, ceyran, Xəzər suitisinin arealları haqqında məlumat verilir.

110 nəfərlik restoran, turistik vulkanları izləməsi üçün piyada yolu, müşahidə nöqtəsi və meydanca... Bütün bunlar turistlərin rahatlığı üçün yaradılıb.

Bütün bu deyilənlər də təsdiq edir ki, Palçıq Vulkanları Turizm Kompleksi adının 2024-cü ilin ən önəmli yadigarları sırasına yazılmasına layiqdir.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Azərbaycan günəşli ölkədir

Bu günəş indi həm də təmiz enerji mənbəyidir

Azərbaycanın bərpaulunan enerji sahəsində böyük planları var. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasət nəticəsində "yaşıl enerji" ixracını həyata keçirmək üçün ölkəmizdə daxili tələbatdan çox "yaşıl elektrik enerjisi" istehsalı nəzərdə tutulur. Bu istehsalda günəş enerjisi əsas yer tutur.

Yerdən 150 milyon kilometr məsafədə yerləşən Günəşin Yer səthinə düşən enerjisinin miqdarı dünyada olan bütün neft, təbii qaz, daş kömür və digər yanacaq ehtiyatlarından qat-qat çoxdur. Bu gün Günəş enerjisinin 0,0125 faizini sənədarə istifadə etməklə dünyaya lazım olan enerjinin bütün ehtiyacını tam ödəmək mümkündür. Günəş enerjisinin istifadəsinin üstünlüyü bir də ondadır ki, günəş qurğuları işləyən zaman "parnik effekti" yaranmır, havanın çirkənlənməsi baş verməyir, istilik aşağı atmosfer qatlarına yayılır.

Sual yaranı bilər ki, hazırda qış fəslidir. Soyuq havalarda Günəş-elektrik stansiyalarının (GES) fəaliyyətinə təsir etmirmi? Belə yanlış təsəvvürlərin əksinə olaraq müxtəssislər deyirlər ki, Günəş panelləri qışda da effektiv işləyir. Gündüz saatlarının qısalmasına və somada Günəşin bucağının aşağı düşməsinə baxmayaraq, Günəş panelləri hətta buludlu və qarlı günlərdə də əhəmiyyətli elektrik enerjisi istehsal edə bilər. Onların performansını müəyyən edən əsas amil ətraf mühitin temperaturu deyil, Günəş işığının mövcudluğudur.

Yerləşdiyi coğrafi əraziyə görə Azərbaycan Günəş enerjisi ilə zəngindir. Qalır ondan səmərəli istifadə etmək. Məsələn, bizdə binaların hər birinin üzərində Günəş panelləri yerləşdirmək mümkündür. Müxtəssislərin fikrincə, deyək ki, ölkə üzrə 1 milyon

sosial və ya ictimai əhəmiyyətli binanın üzərində belə panellər quraşdırılaraq hər birindən 10 kilovatt elektrik enerjisinin alınması ümumilikdə təxminən 1000 meqavatt elektrik enerjisinin əldə edilməsi demək olardı. Bu da bir ildə təxminən 1 milyard kubmetr təbii qaza qənaət deməkdir.

Azərbaycanın təbii iqlim şəraiti günəş enerjisinin istifadə etməklə elektrik və istilik enerjisinin istehsalını artırmağa geniş imkanlar açır. Belə ki, Azərbaycanda günəş şüalanmasının davamlılığı 2400-3200 saata qədər müşahidə olunur. Alternativ və bərpaulunan enerji mənbələri hesabına quraşdırılacaq yeni nəsəliyə güclü günəş enerjisinin xüsusi çəkisi 73 faiz (günəş-istilik 58, günəş-elektrik 15 faiz) təşkil edir. Bir sözlə, ölkəmizdə Günəş enerjisinin iqtisadi potensialı yüksək qiymətləndirilir.

2022-ci il martın 15-də təməli qoyulan "Qaradağ" Günəş-Elektrik Stansiyası MDB məkanında ən böyük ana-loji qurğudur. Bu böyüklüyündə stansi-

yanın inşası dövlət siyasətinin artıq bərpaulunan enerjiyə istiqamət götürməsinin təsdiqidir. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkətinin inşaatçı stansiyası 230 MvT gücündədir. Ölkəmizdə xarici investisiya cəlb etməklə tikilən sənaye miqyaslı bu GES 550 hektar ərazini əhatə edir. Stansiyada 570 min Günəş paneli quraşdırılıb. GES-in şəkəyə qoşulması üçün 330 kilovoltluq yarmastansiyası tikilib.

İllərdir planetin başına bəla olan ekoloji fəlakət dünyə alimlərinin, dövlət və hökumət başçıların narahat edir. Bunu əvvəlcədən görən Ulu Öndər Heydər Əliyev hələ neçə illər öncə qurmuş olmaq gələcəyi naminə qurmuşdur. Ulu Öndərin uzaqgörənliyi, Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasəti nəticəsində hələ 10 il əvvəl Suraxanı Günəş-Elektrik Stansiyası inşasına verilib. 7 hektarlıq ərazini əhatə

edən stansiyaya Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanından 3 kilometr cənubda yerləşir. 2015-ci ildə isə Babək rayonunun Xal-xal kəndi ərazisində Naxçıvan GES təmiz enerji verməyə başlayıb.

Hələ bu ilin aprelində Berlinə səfər edən Prezident İlham Əliyev Almaniyaya kansleri Olaf Şoltsla görüşkən deməmişdi ki, 2027-ci ilin sonuna qədər Azərbaycanda 9 günəş və külək elektrik stansiyası istismara verəcək. Onların enerji potensialı 2 qıqavata bərabər olacaq. 2030-cu ilə qədər isə əlavə 10 külək və Günəş-elektrik stansiyası tikiləcək ki, onların da potensialı 5 qıqavata çatacaq. Azərbaycanın Avropaya "yaşıl enerji"ni ixrac etmək üçün fəal çalışdığını vurğulayan dövlətimizin başçısı deməmişdir: "Hesab edirik ki, təbii qaz təchizatçısı olan Azərbaycan Avropa üçün "yaşıl enerji" təchizatçısı da olacaq".

Züleyxa ƏLİYEVƏ, "Azərbaycan"

Şəkər ixracından əldə edilən gəlir məlum olub

Bu ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycandan 36 milyon 936 min ABŞ dolları dəyərində 47 885 ton şəkər və şəkərdən qənnadı məmulatları ixrac olunub.

Bu barədə Trend Dövlət Gömrük Komitəsindən məlumat əldə edib.

Məlumatla görə, bu, ötən ilin eyni dövrünə nisbətən dəyər ifadəsində 12 milyon 130 min ABŞ dolları (55,1 faiz) çox, həcm ifadəsində isə 16 693 ton (53,5 faiz) çoxdur.

11 ayda şəkər və şəkərdən qənnadı məmulatları ixracı ölkənin ümumi ixracının 1,39 faizini təşkil edib.

Eyni zamanda cari ilin ilk 11 ayında Azərbaycanda 218 milyon 370 min ABŞ dolları dəyərində şəkər və şəkərdən qənnadı məmulatları idxal olunub ki, bu da əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6 milyon 170 min ABŞ dolları (2,7faiz) azdır.

11 ayda şəkər və şəkərdən qənnadı məmulatları idxalı ölkənin ümumi idxalının 1,16 faizini təşkil edib.

Alüminium istehsalı və idxalı artıb

Bu ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanda 57 624 ton alüminium məmulatları istehsal edilib. Bu barədə Trend Dövlət Statistika Komitəsinə istinadən xəbər verilir.

Məlumatla görə, bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 18 976,6 ton (49,1faiz) çoxdur. Cari ilin dekabrın 1-i vəziyyətinə ölkədə hazır möhsul ehtiyatı 2 954,3 ton təşkil edib.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatına görə, bu ilin ilk 11 ayında Azərbaycanda 182 milyon 689 min ABŞ dolları dəyərində 67 712 ton alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar ixrac olunub. Bu, ötən ilin eyni dövrünə nisbətən dəyər ifadəsində 2 milyon 669 min ABŞ dolları (1,5 faiz) çox, həcm ifadəsində isə 945 ton (1,3 faiz) azdır.

11 ayda ayda alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı ölkənin ümumi ixracının 0,75 faizini təşkil edib.

Almaniyada iqtisadi böhrana siyasi xaos da əlavə olundu Ölkədə seçkiabağı situasiya gərginləşir

Almaniyada seçki kampaniyası demək olar ki, kansler Olaf Şoltsun "işiqfor koalisiyasının" dağıldığı gün başlayıb. Bu proses dekabrın 16-da Bundestaqın kanslerə etimad göstərməkdən imtina etməsindən sonra növbədənə seçkilərə yol açdı. Bir gün sonra Almaniyanın əsas siyasi partiyaları seçkilərə öz seçki proqramlarını təklif ediblər.

Bundestaqda təmsil olunan yeddi partiyadan (CDU/CSU bloku, SPD, Yaşillər, FDP, AfD, Sol Partiya və SSV) yalnız ilk dördünün gələcəkdə siyasi cəhətdən Almaniyaya hökumətinin bu və ya digər birləşmədə real iştirakçısı olmaq şansı var.

Müdafiə siyasətində və Rusiyanın Ukraynaya qarşı müharibəsinə münasibətdə dörd tərəfin mövqeləri bir-birinə yaxındır. Onların hamısı Bundesverə xərclərin artırılmasının və Rusiyanın hücumunu dəf etmək üçün Ukraynaya hərbi yardımın davam etdirilməsini tələb edir.

Eyni zamanda CDU/CSU blokundan kanslerliyə namizəd Fridrix Merts də Olaf Şolts kimi hesab edir ki, Almaniyaya heç bir halda bu müharibəyə cəlb edilməyəcək. Forq bu məqsədə çatmaq yollarındadır. Məsələn, Şolts Berlin Kiyevə alman silahlarını Rusiya ərazisinin dərnlərində vurmağa icazə verərsə və ya Ukraynaya TAURUS qanadlı raketləri ilə təchiz etməyə başlarsa, Rusiya ilə münaqişənin köksinləşməsindən ehtiyatlanır. Merts isə hesab edir ki, Kreml yalnız gücü başa düşür: "Güc aqressiyanı dəf edir, zəiflik isə təcavüzə dövdür".

Həm Merts, həm də "yaşillər"ın kanslerliyə namizədi Robert Habek Almaniyaya hökumətinin başçısı vəzifəsinə seçilsə, Berlinin mövqeyinə yenidən baxacaqlarını və Kiyevi uzunmənəzli TAURUS qanadlı raketləri ilə təchiz edəcəklərini vəd verirlər. Amma alman liberalları dəfələrlə bu cür tədarüklərin lehəne çıxış ediblər. Bu tələb FDP-nin seçki proqramında da var.

Təbii ki, siyasi partiyaların seçki kampaniyasının diqqət mərkəzində ölkədəki iqtisadi böhran və ondan çıxış yolları da var. Burada bir tərəfdən, sosial demokratlar və "yaşillər"ın, digər tərəfdən isə, mühafizəkarlar və liberalların yanaşmalarını diametral şəkildə əks hesab etmək olar.

Sosial demokratlar və "yaşillər" əmindirlər ki, yalnız dövlət iqtisadiyyatı durğunluq və tənəzzüldən çıxara bilər.

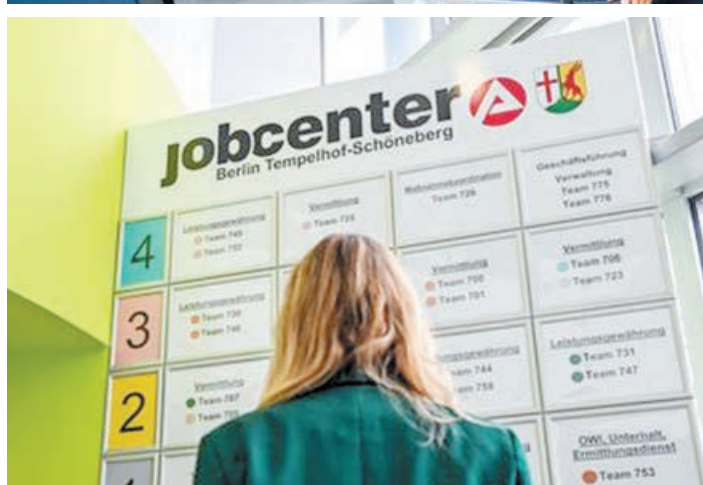
Bundan əlavə, daxili tələbi artırmaq üçün SPD minimum əməkhaqqını saatda 15 avroya qədər artırmaq, o cümlədən 5 faizə endirmək, fərdi mənzil bazarında kirayə haqqının artımını limitini qeyri-müəyyən etmək, yaşlı insanlara qayğı qiy-mətlərini dondurmaq, pensiyaların kəsilməsinin qarşısını almaq və gənc ailələr üçün müavinətlər təbiiq etmək niyyətdədir.

Büdcə imkanlarının ciddi şəkildə məhdud olduğunu nəzərə alaraq, sosial demokratlar Almaniyaya Konstitusiyasına daxil edilmiş və dövlət borcunun artımını cilovlamaq üçün nəzərdə tutulmuş "borc öyləci"ni faktiki olaraq ləğv etmək istəyirlər. "Yaşillər" da bu qaydanı ləğv etməklə yanaşı, həm də alman "milyarderləri"ne (Almaniyada 249 nəfər belə insan var) və onların miraslarına vergilərinin artırılmasını, aşağı və orta gəlirlilərə isə ekoloji cəhətdən neytral enerjiyə keçid nəticəsində yaranan artan xərcləri kompensasiya etmək üçün xəzinədən "iqlim pulu" - əlavə ödəniş olunmasını tələb edirlər.

Əslində, sosial demokratlar və "yaşillər"ın seçki proqramları iki partiyanın hökumət koalisiyasının dağılmasından əvvəl həyata keçirməyə çalışdıqları, lakin üçüncü tərəfdə - liberal FDP-nin müqaviməti ilə üzşədikləri siyasətin davamıdır.

CDU/CSU blokundan olan mühafizəkarlar gələcək hökumətə Fridrix Merts başçılıq edəcəyi təqdirdə ictimai-siyasi və iqtisadi kursu kökündən dəyişəcəklərini söz verirlər. Başlangıç üçün, Olaf Şoltsun "işiqfor"unun təşəbbüsü ilə qəbul edilmiş bezi qanunları ləğv etməyi planlaşdırırlar. Bunlar, marixuananın leqallaşdırılması, mənzillərin isidilməsinin bərpaulunan enerji mənbələrinə keçirilməsi, Almaniyaya vətəndaşlığını əldə edərkən ikinci vətəndaşlığı saxlamaq hüququ və digərləridir.

Amma indiki hökumətin siyasətindən əsas fərq büdcə intizamına və vergi ələtlərinə kökündən fərqli yanaşmadır.

CDU/CSU da FDP kimi almanların gələcək nəsillərinin ödəməli olacağı dövlət borcunu artırmaq qəbulədiməz hesab edir.

Mühafizəkarlar vergiləri sahibkarlar üçün maksimum 25 faizə endirmək, gəliri ildə 80 min avrodan çox olan (hazırda 67 min avro təşkil edir) şəxslərdən isə maksimal vergi (42 faiz) tutmaq niyyətindədirlər. CDU/CSU əmindir ki, vergi yükünün azaldılması iqtisadi artıma təkan verəcək və bu da öz növbəsində büdcəyə vergi daxilolmalarının artmasını səbəb olacaqdır.

FDP daha da radikal vergi güzəştli təklif edir. Sosial demokratlar və "yaşillər"ın təşəbbüsü ilə yoxsullar və işsizlər üçün təbiiq edilən, habelə Ukraynadan olan qaçqınları da əldə etdikləri "vətəndaşlar üçün pul" (Bürgergeld) adlanan saxavətli sosial müavinətlərə liberallər və mühafizəkarlar skeptik yanaşırlar.

CDU/CSU və FDP Almaniyanın sosial yardım sistemində köklü islahatlar keçirməyi planlaşdırır, müavinətlərin azaldılmasına imkan verir və əmək qabiliyyəti insanları başqa şəhərə köçürməyi tələb etsələr, vəkansiyaları tutmağa məcbur edir. Bundan imtina edənlər isə müavinətlərdən tamamilə məhrum olacaqlar.

Mühafizəkarların və liberalların fikrincə, qeyri-qanuni immiqrasiya mövzusunda oxşar yanaşma nəticəsində büdcəyə əhəmiyyətli qənaət ediləcək. Hər iki tərəf qaçqın axınının

məhdudlaşdırılması üçün sort tədbirlər görməyə söz verir ki, bu da büdcə yükünün azalmasına səbəb olacaqdır.

"Yaşillər" isə tamamilə fərqli mövqedədir. Onlar, məsələn, üçüncü ölkələrdə (yəni Aİ-dən kənar) sığmaacaq axtaran şəxslərin müraciətlərinə baxılması prosedurunun həyata keçirilməsinə qarşı çıxırlar, baxmayaraq ki, belə bir imkan artıq Aİ ölkələri tərəfindən təsdiq edilmiş miqrasiya kompromisində öz əksini tapıb.

Siyasi qeyri-sabitlik və iqtisadi böhran hazırkı Almaniyanın xüsusiyyətləridir. Bir vaxtlar lokomotiv adlanan ölkə, bu gün cırıltılı arabaya benzəyir və 2024-cü ilin sonunda məyusedici nəticələr göstərir. Maliyyə sisteminin zəifliyi xroniki xarakter alıb. Bu barədə Almaniyanın İqtisadi Tədqiqatlar İnstitutu məlumat yayıb. Onlar qeyd ediblər ki, ölkədə biznes mühiti indeksi 2020-ci ilin mayından bəri ən aşağı səviyyəyə düşüb.

Bu göstərici bazarda mövcud vəziyyətin qiymətləndirilməsini əks etdirir və təxminən on minlərlə müəssisənin soruşu əsasında hesablanır. Onlar 2025-ci ilə bağlı da son dərcə bədbindirilər.

Almaniyaya iqtisadiyyatı ciddi böhran yaşayır. Ötən ay inflyasiya yenidən sürətləndi. Bu fonda Federal Bankın ekspertləri ÜDM-in azalacağını proqnozlaşdırıblar.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Dünyanın ən çətin dilləri

Hazırda dünyada 6000-dən çox dil var, lakin onların çoxu məhv olmağa üzür. UNESCO-nun məlumatına görə, 2500-dən çox dil yox olmağa təhlükəsi qarşısındadır.

Mövcud dillərin hər birinin özünəməxsus qaydaları var. Onların bəzilərini öyrənmək olduqca asan olsa da, bəziləri çox çətinləşir. Bununla bağlı araşdırma aparın dilçilik üzrə mütəxəssislər öyrənilməsi ən çətin 10 dili müəyyən ediblər. Belə qənaətə gəlinib ki, ən mürəkkəb dillərdən biri ərəblərə məxsusdur. Dünyanın 25-dən çox ölkəsinin rəsmi dili olan ərəb dili, təxminən 310 milyon insanın ana dilidir. Yaxın Şərqi və Şimali Afrikada geniş yayılmış bu dil həm də islam dünyasında dini əhəmiyyətə malikdir. Dildə sağdan sola yazılmış əlifbadan istifadə olunur və hərflər sözdəki mövqeyindən asılı olaraq, müxtəlif formalar alır. Ərəb dilinin qrammatik quruluşu da mürəkkəbdir. Bura feli birləşmələr, qadın-qışı fərqləri və geniş lüğət daxildir. Ərəbcədə kiçik hərflər yoxdur, sözlər sətirdən-sətir keçir. Bundan əlavə, dialektlər arasında da böyük fərqlər var. Məsələn, Misir ərəbi ilə Mərakeş ərəbi arasında əhəmiyyətli dil fərqlərinə rast gəlinir.

Çinin rəsmi dili olan Mandarin bu siyahıda ikinci yerdədir. 1,3 milyard insanın danışdığı bu ümumi dil Çinlə yanaşı, Tayvan və Sinqapur kimi ölkələrdə də rəsmi dil kimi istifadə olunur. Mandarin Çin dilinin ləhcəsi olsa da, standart bir forma kimi təhsildə və rəsmi ünsiyyətdə geniş şəkildə qəbul edilmişdir. Dil tonal quruluşa malikdir və düzgün intonasiya sözün mənasının müəyyən edilməsində həlledici rol oynayır. Mandarin dilində dörd əsas ton olduğu üçün eyni heca müxtəlif intonasiyalarla tamamilə fərqli mənalar verir. Yazı sistemi minlərlə simvoldan ibarət loqo-qrafik quruluşa malikdir və hər simvol fərqli mənada daşıyır. Bu simvollar fonetik olmadığı üçün özbərləməyi tələb edir və öyrənmə prosesini çətinləşdirir.

Koreya dili həm Şimali, həm də Cənubi Koreyanın rəsmi dili olaraq Koreya yarımadasında 77 milyon insan tərəfindən istifadə edilir. Dil müa-

sir Asiyanın ən müntəzəm və məntiqli əlifbalarından biri olan Hanqul dilində yazılıb. Hanqul ələ qurulub ki, hər hərfin anatomik tələffüzünü təmsil etsin. Bu xüsusiyyət digər yazı sistemləri ilə müqayisədə öyrənmə prosesini daha asanlaşdırır. Koreya dili lüğətinin çox hissəsini Çin mənşəli sözlərdən götürüb və yapon dili ilə qrammatik oxşarlıqlara malikdir. İnsanın yaşı, sosial mövqeyi və statusu cümlə quruluşunu və işlədildən ifadələri müəyyən edir.

Mürəkkəb dillərdən biri olan yapon dili Yaponiyanın rəsmi dilidir və bu dildə təxminən 128 milyon insan danışır. Dilin çətinliyi üç fərqli yazı sistemindən irəli gəlir: Kanji, Hiragana və Katakana. Kanji Çin simvollarından ibarətdir. Hər bir işarə çox fərqli oxunuşa malik olduğu üçün öyrənməyə çətinlik yaradır. Hiragana yapon mənşəli sözləri yazmaq üçün istifadə olunur və həmçinin Kanjinin tələffüzünü göstərməyə kömək edir. Katakana xarici mənşəli sözlərə, elmi terminlərə və xüsusi vurğuya əsaslanır. Yapon dilinin qrammatikası subyektoyekt-feil (SOV) strukturunu izləyir və fəxri ifadələrə böyük diqqət yetirir. İstifadə olunan dil danışanın sosial mövqeyindən, yaşından və danışdığı şəxsə asılı olaraq dəyişir. Bu dil öyrənməyə üçün əlavə tələbə ehtiyac var.

Rus dili dünyada təxminən 150 milyon insanın ana dili, 260 milyon insanın isə ikinci dil kimi danışdığı dildir. Bu dil Rusiyadan başqa, Belarus, Qazaxıstan və Qırğızıstan kimi ölkələrdə də rəsmi statusa malikdir. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının altı rəsmi dilindən biri olan rus dili beynəlxalq diplomatiya, biznes və elmdə böyük əhəmiyyət kəsb edir. Kiril əlifbasından istifadə edilən rus

dilinin olduqca mürəkkəb qrammatikası var. Altı hal sistemi ismlərin cümlədəki funksiyalarına uyğun olaraq formaları dəyişməsinə tələb edir. Bu dilin əsas çətinliyi vurğunun sərbəst olmasıdır. Məsələn, Azərbaycan dilində vurğun həmişə sözün sonuna düşür. Rus dilində isə vurğun sözün əvvəlində, ortasında, yaxud sonunda ola bilər. Bir çox sözə vurğudan asılı olaraq, mənə də dəyişir. Rus dilində bezi sözlər eyni səslənlə, lakin müxtəlif mənələrə sahib ola bilər. Dili həmçinin mənə yükünə bərabər təsir göstərən punktuasiya qaydalarının həddən artıq çox olması da çətinləşdirir.

Macarıstanın rəsmi dili olan macar dilində dünyada, təxminən 14 milyon insan danışır. Avropa İttifaqının rəsmi dillərindən olan macar dili Ural dil ailəsinə aiddir və digər Avropa dillərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Bu, dil öyrənmə prosesini həm çətin, həm də unikal edir. Macar dilinin çətinliyi bir neçə əsas elementdən qaynaqlanır. Hər şeydən əvvəl, dilin aglutinativ quruluşu sözlərin müxtəlif prefiks və şəkilçilərlə mənə qazanmasına şərait yaradır. Hər bir şəkilçi sözün mənə və ya qrammatik quruluşuna yeni xüsusiyyət əlavə edir. Qrammatika baxımından kifayət qədər mürəkkəb olan macar dilində ismin 18 halı var. Dildə bir-birinin ardınca gələn sait səslər çoxdur və bu, tələffüzü mürəkkəbləşdirir.

Tələffüz baxımından ən çətin dillərdən biri olan island dilidir. Bu dil tam öyrənmək qeyri-mümkündür, çünki fonetika yalnız dilin daşıyıcıları düzgün ötürə bilər. Dildə mürəkkəb qrammatik strukturlar və dörd hallı üç cins var, bu da öyrənməyi çətinləşdirir. Island dili digər Skandinaviya dillərinə nisbətən daha az də-

yişikliyə məruz qalıb və hələ də Orta əsr linqvistik xüsusiyyətlərini saxlayır. Dünyanın ən qədim dillərindən hesab edilən yunan dili 13 zəngin tarix və mədəniyyətə malikdir. Yunan dilində üç cins, çoxlu hallar və mürəkkəb qrammatik quruluş var, bu da onun öyrənilməsinə çətinləşdirir. Bundan əlavə, yunan əlifbası ingilisdə dilində danışanlar üçün yeni öyrənmə prosesi tələb edir.

Fars dili Orta Asiya və Yaxın Şərqi, xüsusən də İranda danışılan dildir və dünyada təxminən 62 milyon insan ana dili kimi bu dildən istifadə edir. Fars dilində qrammatik cəhətdən işlənmiş zamanlar və mürəkkəb fəlləmlər yoxdur, lakin dil zəngin ədəbi ənənəyə və geniş lüğətə malikdir. O, Yaxın Şərqi mədəni və tarixi irsinin dərinə nəzər salmaq imkanı verir.

Fonetik quruluşu ilə nisbətən asan görünsə də, mövzu-obyekt-feil quruluşu və aglutinativ qrammatikası ilə çətin dillərdən biridir. O, Türkiyə və Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin rəsmi dilidir, təxminən 75 milyon insan tərəfindən danışılır.

Ana dilindən başqa, bir neçə dildə danışmaq günümüzdə olduqca önəmlidir. Xarici dil öyrənmək sosial, mədəni, peşə və iqtisadi baxımdan vacibdir. Üstəlik, müasir dövrün rəqəbətli strukturu öyrənilməli olan dillərin sayını artırır. Mütəxəssislər bildirirlər ki, yeni dil öyrənmək nə qədər çətin və yorucu olsa da, buna nail olmaq mümkündür. Sürətli irəliləyiş əldə etmək üçün müəyyən edilmiş üsullardan müntəzəm və ardıcıl istifadə etməklə istənilən dildə qısa müddətdə sərbəst danışmaq olar.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanlı keçmiş atlet Türkiyə millisinin baş məşqçisi təyin olunub

Azərbaycan əsilli keçmiş idmançı Ramil Quliyev Türkiyənin atletika üzrə gənclərdən ibarət millisinin baş məşqçisi təyin olunub.

Bu barədə AZƏRTAC-a 34 yaşlı keçmiş atletin özü məlumat verib. R.Quliyev Türkiyə Atletika Federasiyasının bu vəzifəsinə ona həvalə etdiyini bildirib. Lakin müqavilənin detalları hələlik bəlli deyil.

Titullu idmançı ötən ay peşəkar karyerasını başa vurub. Qeyd edək ki, Ramil Quliyev Türkiyə millisinin heyətində dünya və Avropa çempionu olub.

Avropanın daha bir məşhur klubu "Qarabağ"ın hücumçusu ilə danışıqlara başlayıb

"Qarabağ"ın futbolçusu Olavio Juninyo daha bir klubun marağına düşüb.

AZƏRTAC AS nəşrinə istinadən xəbər verir ki, İspaniya "Sevilya"sı ilə yanaşı, Serbiyanın "Srvana Zvezda" komandası da brazilyalı hücumçunu transfer etmək istəyir.

Məşhur klubun 28 yaşlı forvardla danışıqlara başladığı iddia olunub.

Qeyd edək ki, "Qarabağ" daha əvvəl "Sevilya"nın Juninyo üçün göndərdiyi ilk təklifi qəbul etməyib.

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	informasiya şöbəsi
	434-63-30, 539-72-39	- 538-63-82, 432-37-68
Məsul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
	- 539-44-91,	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	- 539-49-20, 538-31-11,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Kompiüter mərkəzi
		- 538-20-87,
		Mühəssisatlıq
		- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
azreklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmis, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4233
Sifariş 2901

Qiyməti 60 qəpik